

Ra's Kraabzel

VOOR NEDERLANDSTALIGEN IN OMAN

DUTCH NIGHT

Fotopagina

REISVERSLAG NEPAL

2CV-RAID IN OMAN

Save time
check in
online at
klm.com

With klm.com you can
reserve your favourite seat
without leaving
your favourite seat.

Redactie

De laatste Raskrabbel van dit schooljaar is klaar, wij hadden in september niet verwacht dat we met het kleine redactieclubje drie nummers zouden kunnen vullen. We willen al onze (vaste) gastschrijvers dan ook heel hartelijk danken, zonder jullie was het niet gelukt! En een apart bedankje voor Evry Schuiling, die ons ondanks het vertrek van Hetty is blijven helpen met de distributie! Volgend jaar gaat de Raskrabbel door, maar we gaan naar twee nummers per jaar. Het eerste nummer zal uitkomen in het najaar/winter, de tweede in het voorjaar.

Dit nummer staat in het teken van avonturiers en pioniers. Liftend door Oman, of met je 2CV zoals Daan en Caroline hebben gedaan, het kan allemaal! Bernd van den Bos ging op avontuur in Nepal, terwijl Ronald Loudon in de jaren tachtig pionierde als eerste Nederlandse ambassadeur in Oman. Hij was voor het eerst weer terug in Muscat en de redactie sprak met hem over die tijd. Frouke van As tekent het verhaal op van Mansoor al Bartamani die in 2015 zijn baan als engineer opzegt en een rehabilitation centrum voor jonge mensen met een handicap opstart in Muscat.

Naast een aantal vaste rubrieken hebben we deze keer ook een speciaal bitterballenrecept en hebben Sandra Rietdijk en Annemieke Hendrickx nagepraat met cabaretier Leon van der Zanden. Hil van der Waal deelt zijn (foto)passie voor kamelen met ons en vertelt over de Camel Ardha.

Voel je inspiratie opkomen na het lezen van deze Raskrabbel, weet jij bijvoorbeeld leuke adresjes of kampeerplekken die je graag met ons wil delen? Laat het weten!

We zijn nog steeds op zoek naar enthousiaste nieuwe redactieleden. De werkzaamheden zijn zeer divers: inspirerende onderwerpen voor reportages bedenken, mensen benaderen om een reportage te maken of een artikel te schrijven, foto's maken, zelf een artikel schrijven of adverteerders zoeken. Kortom voor elk wat wils.

Heb je zin om lid te worden van ons creatieve team, meld je dan bij één van ons of e-mail naar: raskrabbel@hotmail.com.

Veel leesplezier!

Deadline kopij volgend nummer: 24 oktober 2019

De Raskrabbel is een tijdschrift voor alle Nederlandstaligen in Oman en verschijnt driemaal per jaar.

Heb je een leuke bijdrage voor de Raskrabbel? Lever dan per mail - raskrabbel@hotmail.com - je tekst aan in een Word-document. We houden circa 450 woorden per pagina aan, dan is er nog wat ruimte voor foto's. Afbeeldingen graag apart aanleveren in hoge resolutie (300 dpi) als jpg, tiff of eps-bestand. De redactie van de Raskrabbel neemt in principe de aangeleverde stukken integraal over. Zij behoudt zich echter het recht voor om teksten aan te passen. Teksten worden gecontroleerd op grammatica en spelling.

De redactie en het Holland Comité accepteren geen enkele aansprakelijkheid voor schade ontstaan door informatie aangeboden in de Raskrabbel, of door onvolledigheid op welke manier dan ook. De redactie is niet aansprakelijk voor de inhoud van de onder auteursnaam opgenomen artikelen, noch voor de juistheid van de advertenties.

Kostenloos aan te vragen in Oman via het e-mail adres: raskrabbel@hotmail.com

HOOFDREDACTIE
Lydia Venema

REDACTIE
Monique Smits

CORRECTIES
Monique Smits
Lydia Venema
Chantal Vlaarkamp

LAY-OUT
Linde Harpenslager

DISTRIBUTIE
Agustina Kamerbeek

**FINANCIËEL BEHEER
EN ADVERTENTIES**
Gijs Hemink

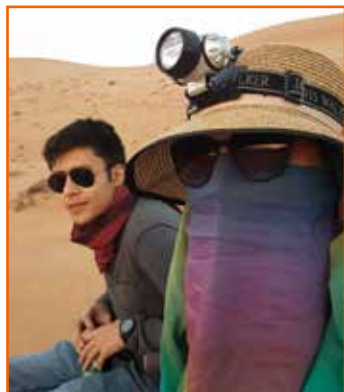
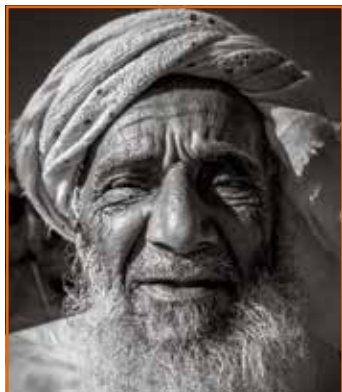
WEBSITE
www.nederlandersinoman.com

ADVERTEERDERS
KLM, BB&L

DRUKWERK
Mazoon Printing

Deze uitgave wordt mede mogelijk gemaakt door het Holland Comité.

Inhoudsopgave

Vaste Rubrieken

- 3. Voorwoord
- 4. Inhoudsopgave
- 5. Holland Comité
- 18. Waar kom je voor terug?
- 19. Restaurant review
- 28. Boekrecensie
- 32. Junior Reporters
- 34. On the move
- 35. ZwemABC Muscat
- 36. De Nederlandse les in Sohar
- 38. Kinderpagina
- 40. Financiële perikelen
- 42. Ambassadenieuws
- 43. Prikbord

Reportages

- 6. Dwars door Oman met de 2CV
- 10. Interview met Ronald Loudon
- 12. Career in a suitcase
- 13. Interview met Hil van der Waal
- 16. Hitchhiking door Oman
- 20. Reisverslag Nepal
- 24. Recept bitterballen van kamelen-
vlees
- 27. Interview Leon van der Zanden
- 30. Al Malath rehabilitation center

Aankondigingen en Foto's

- 22. Dutch Night
- 26. Koningsdagreceptie
- 44. Kick-off Party

FOTO VOORPAGINA

Uitzicht richting snake canyon
Aangeleverd door Linde Harpenslager

Beste Nederlandstaligen,

Het seizoen zit er alweer op. De Pubquiz van 17 mei was ons laatste (en intellectueel meest uitdagende) activiteit van het seizoen en binnenkort als de schoolvakanties beginnen zullen velen in koelere streken gaan 'overzomeren'.

Met enige trots kan ik zeggen dat het een prima jaar was. In de afgelopen maanden hadden we nog een spetterende Dutch Night en een uitstekende voorstelling van Leon van der Zanden met allebei een heel goede opkomst. Dit is een goed moment om namens het Holland Comité alle vrijwilligers die menig uurtje in hun evenement (inclusief de Raskrabbel) hebben gestoken ontzettend te bedanken voor hun zeer gewaardeerde inzet. Ook wil ik namens het HC alle sponsors heel erg bedanken voor hun steun die onze evenementen ook dit jaar weer mogelijk maakte en wil ik de Nederlandse Ambassade heel erg bedanken voor de ondersteuning die ze altijd bereid is te geven waar het mogelijk is.

Een aantal commissies zal zeker versterking nodig hebben om volgend jaar net zo geslaagd te maken als dit jaar. Dus, als je interesse en tijd hebt om een bijdrage te leveren, meld je dan alsjeblieft aan. Met toch ieder jaar wat minder Nederlandstaligen in Oman wordt het beroep helaas ook steeds wat groter.

Van het bestuur gaat Cecilia Willemsen weg en ook haar wil ik heel erg bedanken voor al het werk dat ze gedaan voor een groot aantal evenementen. En een warm welkom voor Evelien Klunder en Diederik van Erp die het HC-bestuur komen versterken.

We zijn zeer benieuwd of de verbouwing van de Club deze zomer echt gaat beginnen en wat de consequenties zijn voor de HC-evenementen, maar we hebben regelmatig contact met de Club om zo nodig aanpassingen te kunnen maken in ons programma wat betreft tijdstip en locatie. Na de zomer beginnen we traditiegetrouw met de Kick-Off Party. De datum is vrijdag 13 september en het thema is "Keep it Dutch". De uitnodiging volgt nog maar dan kun je deze zomer alvast nadenken over een bijpassende outfit.

Om meer inzicht te krijgen wat je van de HC-evenementen vindt, stuurt het HC-bestuur binnenkort een korte enquête uit naar iedereen waar wij het e-mailadres van hebben. Ik hoop dat iedereen ons hun mening geeft. Alle informatie blijft natuurlijk vertrouwelijk. Ben je net aangekomen in Oman en wil je op de hoogte blijven van wat het HC doet meld je dan aan op onderstaand e-mailadres en laat weten of je wilt meehelpen met een van de activiteiten.

Ik wens iedereen een zeer fijne zomer en hoop je weer te zien op de Kick-Off Party op 13 september!

Juun van der Horst

Voorzitter Holland Comité

Je kunt ons bereiken via hollandcomite@gmail.com of via de website nederlandersinoman.com

Het Holland Comité wordt gesponsord door:

AL BUSAIDY, MANSOOR JAMAL & CO.
—BARRISTERS & LEGAL CONSULTANTS—

شل عُمان
Shell Oman

GRAND | HYATT
MUSCAT

توكرة مجان للشحن والنقلیات ش.م.م.
MAJAN SHIPPING & TRANSPORT CO. L.L.C.

oman
OASIS
BALANCED DRINKING WATER
واقتة
مياه نظيفة متوازنة

oua
bringing more to life

Voorzitter Juun van der Horst

Secretariaat Emily Velberg

Penningmeester Gijs Hemink

Techniek & Opbouw Bop Velberg

Impresariaat Sandra Rietdijk, Cecilia Willemsen

Ambassade Bart Beltman

Raskrabbel Lydia Venema

Dutch Night Edzard van Loon

Kinderfeest Peter in 't Panhuis

Zwem ABC Muscat Jacobien Haeser

Sinterklaas Kees Veeken

Dwars door Oman met de 2CV

Je kent het wel zo'n doordeweekse en regenachtige middag dat je denkt van: "Is dit nu alles?" Het leven vliegt voorbij, de kinderen groeien op en het werk waar je te veel tijd aan besteedt ervaar je als beklemmend. Dit was precies zo'n moment ergens in 2006 dat we een advertentie tegen kwamen op internet van de 'Amsterdam Dakar Challenge'. Door te informeren naar de mogelijkheden om daaraan mee te doen raakten we snel enthousiast. De Amsterdam Dakar Challenge was bedoeld om met een auto van niet meer dan € 500 van Amsterdam naar Dakar in Senegal te reizen, de auto daar te verkopen en de opbrengst ervan aan een goed doel te schenken.

Deze challenge werd georganiseerd door en voor de echte avonturier! De geschikte auto zoeken was niet moeilijk, we waren al jaren gek op de Citroën 2CV waar Caroline in het dagelijks leven gewoon mee reed en ik in het verleden mee deelnam aan de Nederlandse 2CV-cross.

Dus voor ons stond het vast dat we deze reis met een deux-chevaux wilden maken.

We vonden snel een auto die ik, Daan, volledig moest restaureren en Afrikabestendig moest maken. In de werkplaats van ons bedrijf (import en

verhuur van hoogwerkers) bracht ik dan ook vele uren door.

We vonden de nodige sponsors die het bedrag dat we konden doneren aardig omhoog brachten.

Deze eerste Afrika-ervaring was heel bijzonder en ook bijzonder zwaar, 9.000 km in een oude auto met weinig comfort in slechts drie weken tijd.

Het bleek dat een normale deux-chevaux niet echt geschikt was voor in de woestijn; we moesten dan ook erg vaak duwen, scheppen en trekken.

Tijdens deze reis is dan ook het idee ontstaan om een kopie van de beroemde deux-chevaux Sahara te bouwen. Deze beroemde, maar ook zeer zeldzame 2CV-variant is destijds in de jaren '60 door Citroën ontworpen om als vervoermiddel in de woestijn te kunnen worden gebruikt, onder andere voor oliemaatschappijen en militaire doeleinden.

In 2008 deden we dan ook wederom mee aan de Amsterdam Dakar Challenge in onze nieuwe tweemotorige deux-chevaux Sahara met 4x4-aandrijving!

Dit werd weer een bijzondere ervaring, mede doordat de eend het bijzonder goed deed in de woestijn, maar ook vanwege de toename van terroristische spanningen.

Door Daan en Caroline van de Poel

Zo moesten we onder begeleiding van een militair konvooi door Mauritanië rijden. Andere bestemmingen werden vervolgens gezocht:

In 2011 van Dakar naar Benin langs de Ivoorkust.

In 2013 een geweldige rondreis in Marokko.

In 2015 de "Trans Pyreneeën" tocht, een waar walhalla voor de 4x4-fanaten!

En na de verkoop van ons bedrijf reden we in 2016 met onze geliefde deux-chevaux Sahara in zeven weken tijd dwars door Australië.

13.000 km stof, hitte, vliegen, kangoeroes, eindeloze rechte wegen, gevaarlijke krokodillen maar bovenal fantastische indrukken en herinneringen!

Na twee jaar werd het weer tijd voor een groot en nieuw avontuur

Begin 2018 hoorden wij dat er een Raid in Oman verreden zou worden in maart 2019.

Deze werd georganiseerd door een Franse groep Citroën 2CV-fanaten die reeds veel ervaring hadden met soortgelijke ritten.

Deze organisatie bleek bijzonder professioneel in hun aanpak, zo werd er contact gezocht met het Ministerie van Toerisme en werd een lokale tour-operator, gespecialiseerd in 4x4-reizen, gevonden voor het opzetten van de route door Oman.

Via vele nieuwsbrieven werden we in de aanloop naar dit evenement op de hoogte gehouden van alle relevante zaken.

Eind januari 2019 moesten wij ons eendje inleveren in Le Havre.

Dat was een leuke bijeenkomst waar we kennis konden maken met de voor ons nog onbekende medereizigers. Een fraai gezicht, dertig eendjes in bonte kleuren klaar om verscheept te worden naar het verre Oman.

De eendjes werden met drie tegelijk in containers geladen. Het vervoer overzee duurde ongeveer

twee maanden. Toch wel bevrijdend toen we midden maart het bericht gekregen dat alle eendjes veilig in Sohar waren gearriveerd.

Zelf zijn wij van Amsterdam via Dubai naar Muscat gevlogen.

Zondag 24 maart begon onze grote reis door Oman en de eerste etappe loog er niet om.

De organisatie had een flinke etappe uitgestippeld dwars door het Al Jabal Al Akhdar gebergte met de hoogste top van wel 3.000 meter!

Vele van de zwaarbeladen eendjes haalden de top niet, er moest veelvuldig gesleept worden door de 4x4-assistentiewagens.

Ons bijzondere eendje met twee motoren had geen problemen en verleende ook regelmatig assistentie.

's Avonds werden we verrast door een fraai tentenkamp op Jabel Shams (Sama Height Resort) waar we de nacht konden doorbrengen. De dagen daaropvolgend reden we al slingerend door het fraaie Omaanse landschap verder naar het zuiden. Veelal kamperend in ons eigen tentje en op onze luchtbedden.

Maar wat een ongelofelijke hitte moesten we ondergaan! Dit hadden wij op nog geen enkele eerdere reis meegemaakt.

In de Wahiba Sands hadden we op een gegeven moment 52 graden gemeten in de auto!

En zoals bekend hebben eendjes geen airco maar wel arko (alle ramen kunnen open)

Om ons zelf een beetje te koelen hadden we uit voorzorg een plantenspuit meegenomen om het hoofd koel te houden en hadden we een zonnehelmje gemonteerd in een vrolijk rood wit streepjes motief.

Voor ons een ongekende luxe was dat de organi-

Zulke gekke autootjes hadden ze nog nooit gezien

satie voor zowel ontbijt, lunch als avondeten zorgde. Er was door de organisatie een heuse cateraar geregeld die ons in leven hield met allerlei zalige lokale lekkernijen.

Na gemiddeld twee dagen kamperen wachtte ons meestal wel een of ander hotel om weer een beetje schoon te worden.

De route die we moesten rijden werd beschreven in het zogenaamde roadbook, deze werden dagelijks bij de briefing uitgedeeld. In deze roadbooks werd de route via het bolletje-pijltjesysteem beschreven, ook met gps-coördinaten moesten wij onze route vinden.

Elke dag werden we op de proef gesteld met zogenaamde specials en jaks, dit waren allerlei proeven om uiteindelijk de meeste punten voor het geme-

ne klassement te kunnen vergaren.

Zo hebben wij in twee weken tijd de geweldige natuurlijke variatie van Oman kunnen bewonderen. De bevolking van de plaatsen waar wij met onze bonte stoet eendjes door heen reden keken hun ogen uit.

We kregen regelmatig de vraag van: "Wat is dat voor merk?" of "Is hij te koop?" En vele Omani's hebben zichzelf met onze eendjes op de foto gezet.

Na dagen met bergen, steppen en woestijn kwamen we ter hoogte van Mumut uit aan de kust, heerlijk kamperen met 's nachts een koele zeewind door de tent.

Hier hebben we Ras al Jinz bezocht, het reservaat van de zeeschildpadden, en op het strand kunnen zien hoe een schildpad van wel een meter lang een gat groef in het zand om haar eieren te leggen en even later zagen we een jonkie naar de zee spartelen! Erg indrukwekkend hoor.

Via de kust zijn wij uit eindelijk weer naar het noorden gereden met als eindbestemming Muscat.

Met een kleine 3.000 kilometer offroad op de klok konden we terugkijken op een geweldige rally.

Voor ons een reis met veel succes en weinig problemen (slechts een gebroken ruitenwisser, raamsluiting en een hoesje van een achterste homokineet-koppeling) en een verdiende 10e plaats in het algemeen klassement.

Voor vele collega-piloten was de slijtageslag dui-

delijk groter, getuige de vele technische problemen en lekke banden.

De prijsuitreiking vond plaats op het circuit van Muscat op 4 april waar de nodige hoogwaardigheidbekleders zich graag lieten zien.

Zo waren er de Minister van Toerisme, de ambassadeur van Frankrijk, de voorzitter van de Omaanse automobielfederatie en natuurlijk de Nederlandse ambassadeur, Laetitia van Asch, en guess what... Zij heeft vroeger ook in een eendje

gereden en vroeg spontaan of ze een keertje met ons over het circuit kon racen!

Na een rustdag (en wasdag) in Muscat hebben we de eendjes weer naar Sohar gereden vanwaar ze weer terug naar Le Havre worden verscheept. Copiloot Caroline en driver Daan kijken terug op een geweldige mooie en spannende reis door Oman en zijn bijzonder onder de indruk van de schoonheid van het land, maar ook van de hartelijkheid van zijn bevolking! **SHUKRAN!**

Geschiedenis van de 2CV Sahara

Productie 2CV van 1949 tot 1990. Totaal aantal geproduceerde 2CV 5.144.966 stuks waarvan slechts 694 stuks model Sahara.

2CV Sahara geproduceerd van 1960 tot 1967

Technische gegevens originele 2CV Sahara:
Voorzien van 2 stuks luchtgekoelde 2 cilinder boxer motoren.(eentje voorin voor de voorwiel aandrijving en eentje achterin voor de achterwiel aandrijving , simpel toch)
Cylinder inhoud per motor 375 cc
Vermogen per motor 18 pk
Topsnelheid ca 105 km/uur
Gewicht ca 650 kg

4x4 aangedreven

Waarde in gerestaureerde staat ca €125.000

Technische gegevens onze replica 2CV Sahara:

2x 602 cc lucht gekoelde boxer motor.

Vermogen per motor ca. 30 pk dus samen een oorverdovende 60 paardenkrachten

Topsnelheid ca. 140 km/uur

Gewicht ca. 700 kg

4x4 aangedreven

In 2008 officieel goedgekeurd door de RDW en dus street legal

Waarde? Voor ons onschatbaar!

Kijk voor leuke filmpjes op Facebook bij " 2CV Raid Oman 2019"

INTERVIEW

Ronald Loudon, de eerste Nederlandse ambassadeur in Oman op bezoek in Muscat

Interview Lydia Venema en Monique Smits. Tekst Monique Smits

Op een maandag in maart ontmoeten we Ronald Loudon en zijn vrouw Karin in het Haffa House Hotel in Ruwi. De oud-ambassadeur is zojuist geland vanuit Dubai na een familiebezoek. Ronald Loudon heeft de Nederlandse ambassade in Oman opgezet. Van januari 1983 tot en met september 1986 was hij de eerste ambassadeur. Ronald en Karin zijn na 1986 niet terug geweest in Oman. “We zijn in een andere wereld terecht gekomen”, zegt hij. Oman is onherkenbaar. De stad was in zijn tijd nauwelijks bebouwd.

Het OK Centre in Ruwi

Na het opzetten van de Nederlandse ambassade in Sri Lanka kreeg Ronald Loudon de opdracht een Nederlandse ambassade in Muscat op te richten. Destijds was er in Muscat alleen een honorair consul, deze functie werd vervuld door een exploration manager van Shell. Samen met zijn assistente Christine Altman ging Ronald op zoek naar een geschikte werkruimte. Uit veiligheidsoverwegingen wilde Buitenlandse Zaken de ambassade op een hoge etage in de stad huisvesten. Maar er was geen hoogbouw. Sterker nog: er werd nauwelijks gebouwd. Ook een huis vinden was een lastige taak. Ruwi was het zakenhart in die tijd. Ronald zag dat er een hoger gebouw in aanbouw was: het OK Centre. Hij wist de hand te leggen op de zesde etage. Na negen maanden te zijn veroordeeld tot spaghetti bolognese kon hij het InterContinental Hotel vaarwel zeggen en starten.

Hij vond ook een privéwoning met uitzicht op Qurum Park zodat Karin en de kinderen konden overkomen. De kinderen gingen naar een internati-

onale basisschool. De oudste bleef in Nederland bij een pleeggezin om daar naar de middelbare school te gaan.

De ambassadeur plantte een mooie Nederlandse vlag bovenop het dak van het OK Centre, maar die moest van de Divan al snel weer weg omdat het de Omaanse vlag oversteeg.

Wat was de aanleiding om de ambassade in Oman op te zetten?

“Dat kwam door de toenemende druk uit het bedrijfsleven. Shell deed al langer zaken in Oman. Zij beschikten over visa. Maar voor toeleveranciers van bijvoorbeeld pompen was het moeilijk om een visum te krijgen. De ambassade mocht daartoe als sponsor optreden. Naast de toeleveranciers aan de olie-industrie kwamen er bedrijven binnen op het gebied van irrigatie en landbouw.

‘We dronken urenlang mierzoete thee met halwa erbij’

Ook moest ik rapporteren aan de Nederlandse overheid over de oliewinning in Oman. Een paar keer mocht ik mee met een PDO-vliegtuigje naar de olievelden in het binnenland. Een prachtige ervaring.

Verder hielpen we Nederlanders die problemen hadden veroorzaakt, vaak na te veel drankgebruik. De Omani's waren heel redelijk. Na een een vriendelijk en goed gesprek lukte het altijd om ze vrij te krijgen.”

'Hans van den Broek met zijn 1.98 meter paste niet in een smoking van de kelners'

Hoe deed u zaken in die tijd? Sprak u Arabisch?

"Ik heb Arabische les gehad maar dat beklifde niet. Ik kon zeggen: rechts, links, ik voel me niet goed en ik kende de algemene beleefdheden. Engels werd niet door iedereen gesproken. Een goede plek om te netwerken was het vliegveld. Als de Sultan op reis ging en vanaf Seeb vertrok, dan was het gebruikelijk dat het voltallige corps diplomatique van alle ambassades hem uitgeleide deden. Ook de Omaanse ministers en hoogwaardigheidsbekleders waren daar aanwezig. We dronken urenlang mierzoete thee met halwa erbij. Intussen regelden we onze zaken en maakten afspraken."

Wat zijn uw herinneringen aan Oman?

"We hebben goede herinneringen aan de PDO-Club. Een aardige PDO-manager zorgde dat we lid konden worden. De golfbaan was van verhard woestijnzand. We hadden een boot en de kinderen waren erg blij met hun knipkaart waar ze heel wat zakjes chips mee konden kopen. In de weekenden reden we over onverharde wegen en picknickten we in een wadi. We zwommen in de Sinkhole en bekeken de schildpadden in Ras al Hadd." Ronald is hoogst verbaasd over het huidige grote aantal geasfalteerde wegen. "In de zomer was het heel erg heet, kan ik me herinneren", zegt Karin. "We huurden dan video's bij de Club". De Al Fair bestond al. "Er werd een westerse winkel geopend, Benetton. De kinderen en ik stonden lange tijd voor de etalage. Ze mochten alle drie een T-shirt uitkiezen".

Herinnert u zich nog bijzondere voorvallen?

"Het Al Bustan Hotel werd geopend en dat viel gelijk met het vijftienjarige bestuur van de Sultan. Minister van Buitenlandse Zaken Hans van den Broek en zijn assistent Jaap de Hoop Scheffer waren uitgenodigd voor het staatsbanket. Helaas was hun bagage doorgevlogen naar Australië, dus beide heren hadden geen smoking. Ik heb diep nagedacht en de mannen, met toestemming van de directeur van het Al Bustan, meegenomen naar de kelder waar de smokings van de obers hingen. Jaap de Hoop Scheffer had snel een passend pak gevonden maar Hans van den Broek met zijn 1.98 meter paste niet in een smoking van de kelners. Hij hield de broek aan waarin hij gereisd had en trok een smokingjasje aan met veel te korte mouwen. Gelukkig was het vrij donker. Al met al hebben we een goede indruk gemaakt. Na het banket hebben we de smokings snel terug gehangen in de cata-

comben van het Al Bustan."

Werd Koninginnedag gevierd?

"De nationale dag heb ik zelf opgezet. Het werd bij ons thuis gevierd. Als sponsor had ik Heineken kunnen regelen. Het lukte ook een goede band te vinden. Via mijn goede contacten met de Engelse adviseurs van de Divan hadden we de primeur om de paradeband van de Sultan te laten optreden."

Hoe zag u loopbaan er na Oman uit?

"Verrassend genoeg werd ik plotseling gevraagd om de Algemeen Secretaris van Koningin Beatrix te worden. Dat heb ik zes jaar gedaan. De kinderen konden weer re-integreren in Nederland waar ze naar de middelbare school gingen. Ze zijn ook later in Nederland gaan studeren. Na deze termijn op Noordeinde werd ik tweede man in Londen en daarna Chef de Poste in Egypte. We hebben daar een mooie tijd gehad. We hebben veel gereisd en de kinderen kwamen regelmatig op bezoek. Maar het was chaotisch. Er waren veel problemen vanwege de faraonische structuur. Niemand durfde de hete aardappels aan te pakken. Die moesten op een hoger niveau geregeld worden. Na mijn pensioen ben ik betrokken geweest bij de CITT (Commissie Integraal Toezicht Terugkeer) die de procedures rond asielproblematiek en uitzettingen wilde monitoren. Dat was vaak schrijnend. Het werd door de politiek toen niet belangrijk genoeg gevonden en binnenskamers gehouden. Zoals de slager die zijn eigen vlees keurt."

Wat gaat u deze tijd doen in Muscat?

"We zijn hier twee dagen. We willen bij het Al Bustan Hotel kijken, naar de Club gaan en ons oude huis zoeken. Morgen gaan we lunchen met de huidige ambassadeur."

We lopen terug naar de lobby en nemen afscheid van het vriendelijke echtpaar. We bedanken voor het prettige gesprek. Ronald zegt: "Het is een eer dat we gevraagd zijn voor dit interview."

Nawoord Ronald Loudon

"Karin en ik zijn zeer eervol ontvangen door de huidige ambassadeur Laetitia en haar staf die met veel interesse naar de wordingsgeschiedenis van de ambassade hebben geluisterd. Ik bewaar de beste herinneringen aan het bezoek."

Het werk van cursisten

Career in a Suitcase

Door Liesbeth van der Wouden

Het schrijven van dit artikel dwong mij om te retraceren hoe ik ertoe gekomen ben om goudsmid te worden. Ik kijk niet graag teveel terug in het verleden, ik leef nu, maar hier volgt een korte terugblik. Na mijn doctoraal kunstgeschiedenis aan de Rijksuniversiteit Leiden, werkte ik een aantal jaren als kunstadviseur voor onder andere ministeries en multinationals. Het werken met kunstenaars en het creatieve proces vond ik fascinerend. Ik had ooit zelf nog overwogen om bouwkunde te studeren, de kunstacademie of de goudsmidsopleiding in Schoonhoven te doen omdat ik altijd al graag met mijn handen werkte en het creëren erg bevredigend vond.

Handel in antiek zilver en zilverpleet

In 1988 zei ik mijn baan op om met mijn man Christiaan voor Shell naar Chester, VK, te gaan. Daar werden onze kinderen geboren in snelreinvaart en ik bracht daarnaast veel tijd door in veilinghuizen waar ik mij voornamelijk richtte op zilver. Ik ging handelen in antiek zilver en zilverpleet waarvoor ik in Nederland een goede afzetmarkt vond.

De landen waar wij daarna woonden leenden zich wel of helemaal niet voor mijn handeltje. Maar mijn interesse voor zilverwerk, en later gouden juwelen en edelstenen, was gewekt. In iedere cultuur, ieder land, bestaat interesse voor edele metalen en edelstenen. En de interesse voor goud is natuurlijk universeel.

Prachtige juwelen op de Place Vendôme

Ik begon mij te verdiepen in edelstenen, omdat deze voor een groot deel de waarde van een juweel bepalen, en ik besloot met de opleiding tot gemmoloog van de Gemological Institute of America op afstand te starten. We zaten op dat moment in de Dominicaanse Republiek, dus in de buurt van de VS. Maar de volgende verhuizing stond voor de deur en mijn plannen moesten voorlopig 'on hold' worden gezet. In Parijs, de volgende posting, kon ik mij vergapen aan de prachtigste juwelen op de Place Vendôme en liep ik de deur plat bij de Credit Municipal, het Parijse pandhuis.

Vakschool Schoonhoven

Totdat wij in 2005 een posting in Nederland kregen. Dit was mijn kans om de opleiding Goudsmiden aan de Vakschool Schoonhoven te doen. Als het een beetje meezat met Shell zou ik deze vierjarige opleiding zelfs af kunnen maken! Omdat ik haast had deed ik tegelijkertijd de gemmologenopleiding bij de Gemmological Association of Great Britain waarvoor ik colleges liep in Londen en bij Professor Hanco Zwaan van Naturalis in Leiden. Het vierde jaar van de goudsmidenopleiding bestond uit een werkstage bij een meester edelsmid. Ik liep stage bij goudsmid Henk Trompper in Den Haag die al veertig jaar in het vak zat. Wie schetste mijn verbazing toen ik daar naast een medestagiair achter de werkbank zat, die een gepensioneerd Shell-man bleek te zijn, die besloten had na zijn pensionering te gaan doen waar zijn hart echt lag, namelijk bij het edelsmeden. En wat was het een voorrecht om Henk Trompper aan het werk te zien en te leren!

Lesgeven in Qatar en Muscat

De kinderen deden eindexamen en Jan Christiaan was reeds vooruit gegaan naar Qatar. Met mijn 'Career in a Suitcase' besloot ik in Qatar workshops te gaan geven. De interesse was groot en ik genoot van het lesgeven, iets wat ik niet verwacht had.

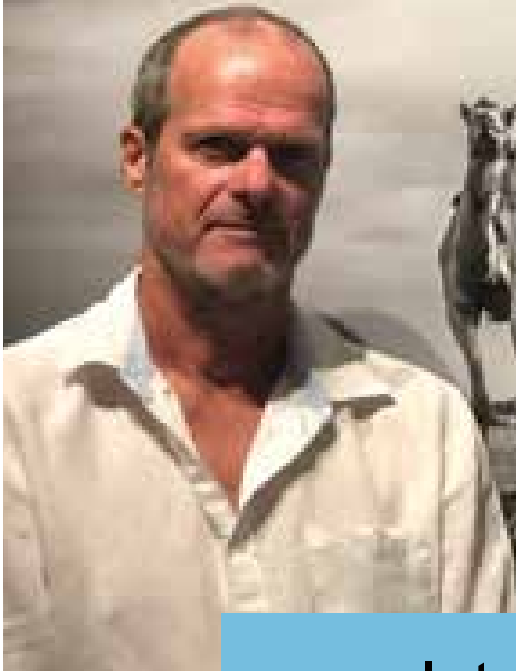
In 2016 verlieten wij na zeven mooie jaren Qatar en arriveerden wij in oktober van dat jaar in Muscat. Via ons expatnetwerk (Christiaan werkt nu voor ORPIC) vond ik al snel het Arts Centre op de PDO-Club waar ik erg enthousiast werd ontvangen door Vera Rijnvos. Ik mocht direct voor het Arts Centre alle benodigde gereedschappen op de Muttrah Souq gaan aanschaffen en een maand na aankomst ben ik gestart met het geven van cursussen en workshops.

Zilversmeden kent een lange traditie in Oman en de Omani en niet-Omani cursisten laten zich in hun werkstukken graag inspireren door de eeuwenoude Omaanse zilvertraditie. Een enkele cursist waagt zich zelfs al aan het werken met goud!

Een mens is nooit te oud om te leren en dat opent wegen die je nooit voor mogelijk had gehouden.

Camel **ARDHA**

Interview met Hil van der Waal

Door Reinilda Dernison

Het is dinsdag vroeg in de ochtend wanneer ik met Hil van der Waal heb afgesproken op een terras met uitzicht op de haven van Muscat. Op steenworp afstand van Bait al Baranda, alwaar we zojuist uitgebreid zijn fototentoonstelling: 'Camel Ardha, the story...' hebben bekeken. De expositie bestaat uit zo'n veertig indrukwekkende zwart-wit beelden, veelal geschoten vanuit lage standpunten waarmee Hil deze Omaanse traditie zelfs op print tot leven weet te brengen. Onder het genot van Arabische koffie en geassisteerd door een koel briesje heb ik het genoegens iets verder door te vragen naar het hoe en wat van deze gepassioneerde fotograaf.

Hoe ben je in de fotografie terecht gekomen?

Oorspronkelijk is Hil zijn loopbaan begonnen als gezins- en relatietherapeut, intensieve dagen in een kliniek voor gedragspsychotherapie, waarna hij een carrière-switch tot grafisch vormgever maakte. Als 'trailing spouse' had hij in Miri, Sarawak de mogelijkheid zijn passie voor vormgeving en beeld om te zetten in productief werk en was hij in staat uitgebreide kennis op te doen van uiteenlopende softwareprogramma's. Dit kwam hem nu weer goed te pas bij het opzetten van twee tentoonstellingen in Oman.

**'Vooral observeren
en onopvallend
toch deelgenoot zijn'**

Wat maakt de Camel Ardha zo uniek?

De Camel Ardha is een specifieke traditionele kamelenrace, die waarschijnlijk zeer ver teruggaat in de tijd. Diepgewortelde gebruiken komen tot leven tijdens het festival dat zo'n 4-5 dagen in beslag kan nemen.

Kenmerkend aan de foto's is dat ze van nu zijn, maar net zo goed honderd jaar geleden genomen konden zijn. De fotoserie van Hil geeft dan ook een mooie kijk op het culturele erfgoed van Oman. Het is opmerkelijk dat deze traditie zo goed heeft standgehouden. Juist nu de veranderingen in Oman zo zich zo snel aftekenen, ziet Hil het als een voorrecht om deze traditie vast te leggen. De Ardha (vertaald tot 'show' of 'festival') bestaat zowel voor kamelen als paarden (Horse Ardha) maar Hil heeft zich hoofdzakelijk toegelegd op het vastleggen van kamelen. In de race toont de jockey zijn behendigheid in het onder controle houden van de kameel. Het is een spel tussen kracht en controle. Een heel andere traditie dan we doorgaans bij afstands races zien, waar het voornamelijk om snelheid gaat, en er geen jockeys, maar robotjes op de kameel rijden. Tijdens de Ardha strijden de jockey en kameel in tweetallen naast elkaar. In plaats van snelheid gaat het erom dat de kamelen gecontroleerd naast elkaar ren-

nen. Tijdens de races worden alle regio's van het Sultanaat door jockeys vertegenwoordigd. Per dag nemen zo'n 200-250 kamelen deel aan de races, en in totaal wel zo'n 900 kamelen.

Dat de Ardha-traditie zo goed is behouden is mede te danken aan de inzet en financiële steun van de Majesteit, Sultan Qaboos bin Said al Said. Gezinnen kunnen veel verdienen aan het verzorgen van kamelen en hoge prijzen worden uitgereikt aan de winnaars. De bedoeïenengemeenschap, zo'n 60-70% van alle deelnemers, krijgt presentie- en prijzengeld.

De winnende kamelen worden opgekocht door de Sultan, tegen een zeer hoge vergoeding. Kamelen hebben veel goeds gebracht voor het Sultanaat en de bevolking kent een sterke relatie met de kameel.

De expositie valt mooi samen met de registratie van Camel Ardha op de Unesco lijst van immaterieel erfgoed.

Voor info en verkoop:

www.hilvanderwaalphotography.com

E-mail: hilwaal@mac.com

Instagram [@hilvanderwaal](https://www.instagram.com/hilvanderwaal)

Hoe heb je je passie voor fotografie uitgebouwd?

Miri was een inspirerende locatie, waar Hil vooral veel semi-nomadische stammen in de regenwouden van Borneo op film vastlegde. Tijdens een posting in Schotland, trok hij met fotocamera door het overweldigende landschap en professionaliseerde hij zich meer. In Thailand verbleef hij vijf maanden in een boeddhistisch klooster, draaide hij mee achter de schermen en leerde mediteren. Daar kwam het fotoboek 'Among the Monks - a Buddhist experience' uit voort. Zijn passie voor fotografie ligt nu onder meer in rituelen en tradities die langzaam uitsterven.

Heeft de fotografie je blik op het Sultanaat van Oman veranderd?

De grote gastvrijheid en een pure manier van samenzijn zoals het dadels eten en koffiedrinken in de ochtend, beschrijft Hil als specifiek voor Oman. Met een bescheiden houding kom je het verst en het maakt je deelgenoot. De plaatselijke bevolking vraagt regelmatig of Hil zelf niet eens deel wil nemen aan de race maar daarvoor ziet hij de kameel toch als te onvoorspelbaar. Hij heeft wel een band met kameelen en ervaart het 'schip van de woestijn' als energiek en humoristisch. Hil noemt ook de enorme sterke band die de bevolking heeft met de kameel, die voortgekomen is uit alle goeds dat de kameel in de loop van de geschiedenis heeft gebracht voor Arabië. Er vinden ook beauty contests plaats voor de kameelen, en het publiek kan uitzinnig reageren op een mooie kameel, gekenmerkt door bijvoorbeeld een breed hangende onderlip, en een mooi met gel opgekamde bult.

Heb je nog fotografie tips voor de lezers?

De beste camera waarmee je beelden vastlegt blijft nog altijd de camera die je bij je hebt (en dan voldoet zelfs een smartphone tegenwoordig). En dan is het natuurlijk van belang wat je met je fotografie wilt bereiken.

Glas, met andere woorden: de lenzen, is nog altijd het belangrijkste. Hil gebruikt doorgaans een kleinere -wat anonieme- Fuji X-series camera voor portretten en straatfotografie met een (DX) 19 of 23mm lens. Voor actie shots een Nikon DSLR met wide angle 10-20mm of een 35mm lens (DX).

Hitchhiking door Oman

Door Monica Jakubcikova

Agnes en Goos Bakker reisden in november drie weken rond in Oman, van Noord naar Zuid, en kwamen onderweg de liftende Monica en Marek tegen.

Op dat moment reisden zij helaas in tegen-gestelde richting dus konden ze hen geen lift aanbieden.

Monica en Marek hadden haast want er was nèt iemand bereid om hen weer verder op weg te helpen. Vlug wisselden zij contactgegevens uit, want Agnes dacht al; dat is leuk voor de Raskrabbel! Dus bij deze een reisverslag wat misschien wel dat gevoel teruggeeft van toen je zelf ook in de zomer een maand liftend door Europa trok.

“Are you going to hitchhike in Oman? Are you insane? This is not Europe, it is dangerous!” We received many reactions like these from our families when we told them what we were planning on doing. Some reactions were even worse when we told them we were going to do this with someone who we barely even knew! We had only seen each other for about 20 minutes when we first met for a coffee, where together, we decided to turn our plan into reality.

It is not easy to find a person who likes the same travel style as you do and who is crazy enough to do it with you. Marek wrote a post on social media at the beginning of August stating he was looking for someone to join him on a trip. We started our conversation straight away and kind of started planning. As we both work, we didn't have much time to meet in person; just that one quick coffee and we were ready to go.

It was Monday 29th of October and we met early morning in the train to Prague (Czech capital). It was our second meeting and at the same time it was the start of our adventure. From that point on everything went so fast; from the airport in Prague, airplane to Dubai, to Dubai International Airport and there was

no way back.

We stayed in Dubai for one day and then we finally started. We hitchhiked from Dubai to Abu Dhabi, then to Al Ain and there we were – standing at the Oman/UAE border, preparing our passports for control and hoping we would pass the border with no problems.

We immediately became the centre of attention.

“Where are you going guys?” the border officer asked. Then we explained our plan to him, about reaching Salalah and then getting back to Dubai.

“Where is your car?” he interrupted us.

“We don't have any, we are travelling by hitchhiking.”

We tried to explain and show the thumb up, but we could clearly see he had no idea what it meant.

“Salalah is really far! More than 1000 km. You can't walk that far. I have a camel at home. If you wait I will give it to you.” We smiled and with thanks we had to refuse and continued to another checkpoint. And again the same story here. We were like aliens for them as we walked with our wardrobe, our home and beds on our shoulders. We passed an Omani checkpoint with the same uplift as we received on the UAE side. To our surprise, our first Omani hitchhike came really fast.

The first driver, who was crossing the border right after us, took us with him. He barely spoke any English but invited us to his home. We really had to get used to things, we were an attraction to the locals but also to their sincere goodness, dedication and hospitality. We encountered the kindness of the local people every day of our trip. One good example from the many was on our way to Muscat. We had started to hitchhike around 50 km from Muscat on the motorway when after a while a car stopped. There was a man who gave us a ride to a Kabul mosque. He asked us about our plans during the ride and how long we would stay in the mosque. He offered that once we were finished walking around the mosque, he could show us the city and surroundings. We

were really surprised, but as we were not yet used to their hospitality we refused with a smile and thanked him for the offer. One fast look back to the leaving car and off we went to find the entrance. After some time in the mosque our phone rang. It was the last driver calling and asking if we were done and that he was waiting outside, ready to give us another ride. We ended up spending the whole day together, he bought us lunch and snacks, but the most important part was that he showed us all the amazing places in Muscat, which we couldn't have found without him for sure.

We slept in a tent for most of our time. Sometimes it was really difficult. Extremely hot, dusty from the roads and the impossibility of no shower was not a nice combination. We therefore appreciated the immense hospitality of the local people. Hospitality as big as this we did not know from Europe. For locals, however, it is a common thing. Once we decided to sleep on the beach, as several days before we had gone off the main road, and when passing a village a car stopped. The driver started to speak to us with little English. After some small talk, he offered us to stay at his home for a night. As we were really tired and the idea that we didn't need to look for a place to sleep for one night was really tempting and so we accepted it. It was one of the best decisions in Oman. We found ourselves in a beautiful room with delicious food and with a shower. Our host didn't speak English very well but that was no problem for either of us, as he had a friend he called to translate. So I would speak on the phone to the "phone-friend" who would then translate to our host. Some jokes took a bit longer before any of us could laugh about them. We tasted amazing local bread and famous dates, which we fell in love with.

We had been invited for a fish barbecue in the southeast part of Oman. On Masirah Island we slept at a

place of an older man who found us camping at the beach. We drank an afternoon tea in Hasik and we had a beautiful morning view and delicious breakfast with local men in a beach gazebo close to Salalah. Hitchhiking in Oman's climate is extremely hard for Europeans who are coming from the nice colourful autumn. That's why we were really looking forward to a car with AC. There were days where we passed more than 700km; like the day we woke up in Masirah in the morning and we fell asleep about 150km from Salalah.

When we reached Salalah we had reached our goal. We were so happy that even the hot noon didn't stop us from discovering the city; visit the local mosque and the market. We weren't there in the best time, during Khareef, when everything is green but even now it was still something beautiful for us. We stayed one day and after that we started our way back to Dubai and back to our homes. We had taken the seaside road to reach Salalah, however on our way back we chose the desert road. There weren't many cars in the desert, but we were lucky as one Syrian truck driver took us almost to Muscat. We said goodbye to each other and were ready to finish our trip. After fourteen days in Oman we were crossing the border back to the UAE and our trip was coming to an end. We had completely run out of energy but our memories were and still are full.

Travelling by hitchhiking creates endless experiences. You meet a lot of people, you share your story to them and they share theirs. You discover goodness, which is in all of us every day. And this counts double for the Omani people. It was an amazing experience. We travelled around 5000 km and we stopped more than 80 cars during this great two weeks journey. Thanks to this experience we have discovered Oman with its colourful culture, which is something we will remember for the rest of our lives.

Waarvoor kom je terug?

Door Sandra Kapoh

A trip down memory lane

In februari 2002 kwamen we met het hele gezin naar Oman. We zouden maar voor een jaar blijven, maar dat werden er ruim tien! Onze oudste zoon, die elf jaar was toen we vertrokken uit Nederland en akkoord was gegaan met dat ene jaar, heeft ons die extensie behoorlijk kwalijk genomen. Vooral in zijn (nogal late) pubertijd hebben we regelmatig moeten horen hoe stom het was in Oman. Toen hij met zijn ruim 18 jaren (en nog steeds een puberdraak) in Nederland ging studeren, liet hij dan ook weten blij te zijn Oman te verlaten en hij was ook vast niet van plan ooit terug te keren. Als ouders voelden we ons nauwelijks schuldig, wetende hoe ontzettend goed en leuk zijn scholen waren, hoe hij genoot van de vele, vele kampeertrips en vakanties met avontuur-allure, de feestjes die hij wekelijks hield op zijn eigen terras in de tuin, de twee megafeesten met over de honderd (al dan niet) genodigden, ook in onze tuin. De heavy-metal band waar hij in speelde en die wekelijks bij ons repeteerde omdat wij een drumstel hadden. De vrienden die ieder weekend logeerden (al dan niet met huisarrest zo achteraf soms bleek) en onze vriezer plunderden: weg rookworsten, bitterballen en zelfgemaakte bapao's, en de talloze vriendinnen die mee kwamen eten. Zijn vader en de vader van zijn beste vriend hadden ondertussen een skatepark gerealiseerd op de club, waar de jongelui uit hun bol gingen a la Tony Hawk. Moeders had een trekpleister voor meisjes in de vorm van een manege en vergeet de privé-taxichauffeur niet die bij nacht en ontij voor hem en zijn maten klaarstond om ze de stad rond te zeulen. Echt heel naar allemaal...)

Na een paar jaar Nederland en een tijdje in Australië (posting van paps na Oman), kwam zoonlief tot de conclusie dat Oman eigenlijk zo gek nog niet was, misschien wel ongeveer het leukste wat hem ooit was overkomen. Zijn missie werd: zodra ik kan ga ik terug naar Oman! Gelukkig was zijn grote liefde daar niet tegen. Ondertussen 28 jaar en werkend bij Microsoft in Nederland, wist hij een positie in Dubai te veroveren. Dat is heel aardig in de goede richting, vond hij. Gauw getrouwd en bij de verhuizing alle kampeerspullen van paps en mams geconfisceerd. "Als jullie komen, dan gaan we naar Oman!", riep hij al zwaaiend op Schiphol. Nou vonden paps en mams dat geen slecht idee. Dubai is leuk, maar haalt het niet bij Oman natuurlijk. Wat een heerlijk land is dat toch, je verliest je hart aan alles wat het te bieden heeft en hebt daarna je leven lang een soort heimwee. En doordat mams toen een stichting begon voor therapeutisch paardrijden voor gehandicapten, hadden ze Omaanse vrienden gemaakt en heel gezellig, waren er ook nog een paar superleuke Nederlanders van toen. Bleek ook nog eens de 'Dutch Night' in de vakantieperiode te vallen; wat een heerlijkheid! Zelfs zoonlief wilde er heen: "Ja dat is wel

een gaaf feest", deelde hij gedecideerd zijn enthousiasme echtgenote mee (vroeger vond hij dat toch echt een dinosaurussenbal). Genoten natuurlijk. De volgende dag begon het gedeelte kamperen en Trader Vics, in die volgorde. Tijdsduur: een kleine week en benieuwd naar alle veranderingen na ruim zeven jaar. Met een klein kaartje reden we naar Al Wasil voor een bezoek aan een bevriende familie en een nacht in de Wahiba's. Blijkbaar hadden we in al die tien jaar nog nooit gedurende half maart gekampeerd. Dan is de 'change of season': we werden gezandstraald! Echt nog nooit meegemaakt. Ter plekke besloten we dus niet naar Barl Hickman te gaan maar naar Wadi Bani Khalid (wauw, veel toeristen, voor door de week en buiten een reguliere vakantie!) en dan te kamperen in de bergen richting Wadi Tiwi. Zitten we daar 's avonds in de middle of nowhere, zittend bij het kampvuur, worden we ineens gebeld vanuit Nederland. Dat was ook nieuw! In onze tijd ging je met meerdere auto's, in verband met calamiteiten (en voor de gezelligheid natuurlijk) want er was nauwelijks telefoonbereik buiten Muscat. Was geen best nieuws overigens. Een lieve vriendin in Nederland, ook Oman-veteraan en jarenlang fervent Raskrabbelschrijfster, was plotseling overleden. Anne-Marie, prachtig mens, we hebben bloemen voor je neergelegd op een door jouw zo geliefde plek in PDO-kamp. Ook zij was besmet met het Omanvirus. Wie niet denk ik dan. In die ruim tien jaar heb ik niet veel mensen gekend die niet als een blok vielen voor dit land, de mensen, de stranden, de zee, de feesten en nog zoveel meer (Trader Vics was nog net zo goed als toen!). Afgelopen weekend hadden we goede vrienden, die we kennen vanuit Oman, op bezoek en hebben we herinneringen opgehaald. Heerlijk, we zouden zo teruggaan! Geniet dus, lieve lezers, zolang je er bent, want Oman is niet makkelijk te evenaren!

R Restaurant Review

Nana's

Via sociale media, op zoek naar leuke lunchlocaties, kwam ik op de pagina van Nana's in Shatti al Qurum. Ik zag zee, een terras, frisse kleuren & mooie zomerse foto's voorbij komen dus dat moest ik een keertje proberen.

Wij gingen dit keer voor een ontbijt. Het is een makkelijk te vinden villa gelegen aan de kust van Qurum Beach, met een aantal parkeerplekken voor de deur. Het terras is helaas niet zo groot en omdat het nog zo lekker weer was zat het al vol toen wij aankwamen. Dan maar binnen zitten! De villa heeft twee verdiepingen waar je kan zitten maar omdat er op de tweede verdieping grote ramen zijn met een mooi uitzicht op het strand was de keus snel gemaakt. Leuk detail is het servies dat aan dunne touwtjes in het trappengat hangt. De aankleding van het restaurant is modern, Arabisch, fris en kleurrijk. Met allerlei leuk gekleurd canvas aan de muur dat goed past zo aan het strand en in de hoek is een grote speelhoek aanwezig voor kinderen.

Op de menukaart is eigenlijk voor ieder wat wils. Je kunt hier terecht voor zowel ontbijt, lunch en diner, en zelfs een afternoon tea is mogelijk. Je kan kiezen uit de Arabische keuken maar er zijn ook pannenkoeken, samosa's of salades. Wij kozen voor een Nana's signature French toast en een toast met avocado, halloumi en een gepocheerd ei. Beide hadden we er een cappuccino bij.

We hoefden niet lang te wachten op ons eten en de manager kwam nog even vragen of alles naar wens was. Het eten was lekker op smaak en de prijs-kwaliteit-verhouding is prima. Het personeel was attent en aardig ondanks dat het druk was.

Nana's is vooral leuk vanwege de mooie locatie aan zee. Mocht je nou geen tijd hebben om iets te eten, dan kun je altijd nog een bolletje schepijs halen bij de Gellateria binnen en vervolgens lekker langs het strand gaan wandelen.

Adres: Way 3044 Shatti Al Qurum.

Openingstijden: zondag t/m donderdag 9:00 – 23:00, vrijdag/zaterdag: 8.30 – 23:00.

Telefoonnummer: 24690111

Door Linde Harpenslager

Naar Mount Everest basecamp en Gokyo

Door: Bernd van der Bos

De reis

Ongeveer vier jaar geleden vroeg mijn sportieve zus uit Nederland of ik een wandeltocht met haar wilde maken in Nepal. Het leek me leuk en uitdagend om dat een keer in mijn leven te doen. We hadden de reis geboekt bij Snowleopard, een reisorganisatie uit Nederland. Snowleopard biedt verschillende treks aan, we hebben voor de trek gekozen die naar Everest basecamp en Gokyo gaat. Deze trek was beschreven als uitdagend, maar iedereen met een gemiddelde conditie en veel doorzettingsvermogen kan de trek voltooien. Eind oktober 2018 vertrokken we vanuit Muscat naar Kathmandu, hier ontmoetten we de groep Nederlanders en twee gidsen. De groep bestond uit twaalf mensen van verschillende leeftijden en (klim)ervaring.

We verbleven twee nachten in Kathmandu, om vervolgens door te vliegen naar Lukla (2800 meter). In Lukla kwam er nog een gids bij en de zes dragers. Wij droegen zelf een rugzak met onze dagelijkse benodigdheden.

Vanuit Lukla liepen we door naar Phakding, onze eerste overnachting op hoogte. De lodge was keurig, maar daar waren we ons toen nog niet bewust van.

De volgende dag maakten we een lange tocht naar Namche Bazar (3450 meter). Namche Bazar

wordt de hoofdstad van de Sherpa's genoemd. Hier hadden we een rustdag om onze lichamen te laten wennen aan de grote hoogte. Maar ook op de rustdag ben je aan het wandelen. Het advies is: "climb high, sleep low."

Vanuit Namche Bazar liepen we in meerdere dagen naar Lobuche (4950 meter), Lobuche ligt aan de voet van de Mount Everest. Vanuit hier kun je de Kala Pattar (5643 meter) beklimmen, deze berg geeft je een geweldig uitzicht op Mount Everest. Vanuit Lobuche kun je ook naar Everest Basecamp (5083 meter) lopen. Helaas bivakkeerden hier geen klimmers, het klimseizoen start namelijk in april.

Vervolgens zijn we in meerdere dagen via een gletsjer naar Gokyo (4750 meter) gelopen. De Gokyo Ri (5400 meter) op en toen via verschillende dorpen terug naar Lukla.

In Lukla zou ons vliegtuig vertrekken naar Kathmandu, maar na een dag vertraging vlogen we slechts halverwege en reisden we verder met de bus!

Algemeen

We hebben voor een groepsreis gekozen omdat we geen ervaring hadden met lopen op grote hoogte. Het is gemakkelijk dat alles voor je geregeld wordt, zoals de overnachtingen in lodges en

de vergunningen. Het nadeel is dat je rekening moet houden met bijvoorbeeld wachten op achterblijvers, zeurende oudere vrouwen en slappe verhalen.

We hadden de luxe dat we dragers voor onze bagage hadden. Alle respect voor deze mensen: ze zijn tenger, maar heel sterk, altijd goedgedumeurd en ze droegen 30 kilo zonder problemen.

De trek bestond uit 17 loopdagen met een aantal rustdagen om te acclimatiseren.

De loopafstand per dag is niet te ver, wat het uitputtend maakt is het hoogteverschil. Hoe hoger je komt, hoe minder zuurstof in de lucht. Alle inspanningen kosten veel meer moeite. Je kunt al hoogteziek worden vanaf 2500 meter. Ik kan me nog goed herinneren dat ik helemaal buiten adem was toen we aankwamen in Lukla. Ik had last van hoogteziekte nadat ik de Kala Pattar had beklommen. Ik was misselijk, draaierig en sliep slecht.

Maar het kan nog slechter met je gaan, één van de personen uit onze groep, een ervaren klimmer, kreeg een ernstige longontsteking. Mijn zus, die arts is, verrichtte de eerste medische hulp, maar uiteindelijk moest hij met een ezel worden vervoerd naar het ziekenhuis.

Hoe hoger je komt hoe eenvoudiger de lodges worden. Mijn zus vond sommige lodges lijken op een kippenhok! Geen toilet, een gat in de grond, geen stromend water, tandenpoetsen met gekookt water en het toiletpapier kostte 5 dollar!

De nachten hoog in de bergen zijn koud (-18 Celsius), de lodges geven bescherming tegen de wind, maar niet tegen de kou. Een goede slaapzak is geen overbodige luxe. De wandjes tussen de slaapkamers zijn dun, elke kuch wordt gehoord. Iedereen had last van de "Khumbu cough", veroorzaakt door de droge koude lucht.

Lukla is een gevaarlijk vliegveld, ik ken de gevaren, omdat ik zelf piloot ben. En vandaag, nu ik dit schrijf (14-04-19), is hetzelfde vliegtuig waarin wij vlogen, gecrasht in Lukla tijdens het opstijgen.

Als je acht kilo wilt afvallen in drie weken is deze reis absoluut een aanrader, ik spreek uit eigen ervaring!

Voor mij was het hoogtepunt de Gokyo Ri, deze berg geeft je uitzicht op vier van de acht hoogste bergen in de wereld (Everest, Lhotse, Makalu en Cho Oyu, allemaal meer dan 8000 meter) en de bergmeren in de vallei. Absoluut fantastisch!

DUTCH INGIN 2019

Foto's: Reinilda Dernison en Diederik van Erp

Bitterballen

van kamelenvlees

Door Jeroen van de Graaf

Na een kleine 2,5 jaar Oman begin je sommige dingen wel te missen en dus besloot ik om zelf die oer-Hollandse borrelsnack te gaan maken. Maar dan wel met een vleugje Midden-Oosten natuurlijk. En hoe mooi is het om met een lokaal product als kameel te werken die in tegenstelling tot heel veel dieren in de bio-industrie behoorlijk wat scharrelruimte heeft gehad; een complete woestijn! Daar gaat toch elk culinair, biologisch en milieubewust hart sneller van klopen.

In de wandelgangen ook wel camelballs genoemd (-:

Ingrediënten (voor ongeveer 28 bitterballen)

Voor de roux

- 60 gr. boter
- 75 gr. bloem
- 0,5 liter koude, sterke en goed ingekookte bouillon (van blokjes kan natuurlijk ook)
- 500 gr. suddervlees van kameel (kleingesneden)
- peper en zout
- handvol platte peterselie, fijngehakt
- 2 eidooiers

Voor het rollen van de bitterballen

- 8 eiwitten
- bloem
- paneermeel (zorg voor voldoende, het gaat snel op)

Bereiding van het suddervlees

Voor de 500 gram die nodig is voor de roux heb je bruto ongeveer een kilo kamelenvlees nodig. Zelf heb ik de beste ervaringen met het vlees van de LuLu. Braad het vlees aan in een braadpan tot beide kanten mooi bruin zijn. Zet het vuur laag, voeg naar smaak kruiden toe, voeg water toe totdat alles onder water staat en doe er een scheutje azijn bij. Dat laatste zorgt ervoor dat het vlees mooi zacht wordt. Zelf gebruik ik Arabic Baharatkruiden om de bitterbal een Arabische twist te geven. Een kameel is een taaie, het vlees heeft een uur of zeven sudderen nodig om mooi gestoofd te worden. Naar smaak kan je uiteraard ook een uitje of tomaat toevoegen.

De roux

Dit is een standaard recept van een roux (of een ragout), op het internet zijn allerlei varianten te vinden, maar voor mij werkt deze het beste. Smelt de boter in een steelpan en voeg de bloem erbij. Roer eerst 60 gram bloem erdoor, bak het iets uit op middelhoog vuur en voeg dan iets erbij tot alle bloem door de boter is opgenomen. Dit heet een roux. (Verhouding boter - bloem is altijd iets van 5:6).

Laat het drie minuten garen, totdat de roux zanderig aanvoelt en giet dan al roerend de koude bouillon er in een keer bij en blijf roeren tot er een gladde ragout ontstaat. Het is belangrijk dat de bouillon koud is, anders ontstaan er klontjes die

gelijk garen. Bij koude bouillon roer je deze er makkelijk uit. Voeg dan het vlees en de peterselie toe. Laat weer zachtjes vijf minuten, onder af en toe roeren, koken tot het mooi glanst. Proef op peper en zout. Het mengsel mag best hoog op smaak (stevig gekruid) zijn, door het frituren verdwijnt er namelijk altijd wat smaak.

Haal het van het vuur en laat iets afkoelen. Roer dan de twee dooiers erdoor. Giet de ragout in een bakje en zet het afgedekt in de koelkast om zeker vier uur op te stijven, maar liever een hele nacht zodat de smaken zich goed kunnen ontwikkelen.

Het rollen van de bitterballen

Rol de volgende dag vier lange ronde staven van de opgesteven roux en snijd die dan in ongeveer zeven stukken en rol hier de ballen van. Maak ze niet te dik, dan moeten ze te lang bakken en wordt de korst te donker.

Zet drie diepe borden klaar, met bloem, met de losgeklopte eiwitten en met het paneermeel. Haal de bitterballen eerst door de bloem, klop het overtollige eraf, dan door het eiwit en als laatste door het paneermeel. Herhaal de laatste twee stappen daarna nog een keer. Zo krijg je straks een prachtige strakke korst. Leg de bitterballen minimaal twee uur terug in de koelkast om opnieuw mooi op te stijven. Direct invriezen kan natuurlijk ook.

Afbakken

Verhit olie in een pan tot 180 graden, of de frituurpan natuurlijk. Frituur de bitterballen tot ze goudbruin zijn, dat is na zo'n 4-5 minuten, afhankelijk van de grootte. Laat ze op keukenpapier uitlekken.

Uiteraard kun je ook kroketten van kamelenvlees maken. Gebruik hiervoor exact hetzelfde recept, rol alleen kroketten in plaats van ballen. Zo simpel kan het zijn.

Funfact: Het vet van een kameel bevat geen cholesterol. Dus gewoon mee sudderen dat vet, dat komt de smaak alleen maar ten goede. Het is misschien niet goed voor de calorieën, maar dat is een snack sowieso niet natuurlijk.

Autohuur tarieven vanaf € 24*,- per dag

• Laagste eigen risico • Geen extra verzekeringen bij aankomst • No nonsense voorwaarden

www.bbcarrental.com

*28+ DAGEN TARIEF CATEGORIE A, EXCL. SCHIPHOLFEE

BB&L
Car rental made personal

Koningsdagreceptie

Foto's: Oman Public Relations

INTERVIEW

met cabaretier **Leon van der Zanden**

Door Sandra Rietdijk en Annemieke Hendrickx

Op zaterdag 16 maart speelde cabaretier Leon van der Zanden zijn voorstelling 'Kameleon' voor de Nederlandse gemeenschap in Muscat. In de Cinemahal van de PDO-Club hingen zo'n 75 mensen aan de lippen van deze ster in improvisatie.

De rode draad in de voorstelling is een waargebeurd verhaal over een doodzieke man die aan Leon gevraagd heeft om op zijn aanstaande uitvaart een toespraak te houden. In de drie maanden erna schrijven ze samen een afscheidsbrief die Leon op de uitvaart zal voordragen. Alle thema's die daarbij worden aangeraakt bespreekt Leon met het publiek en de reacties verwerkt hij direct in de show.

We verwelkomden onze 41-jarige gast samen met zijn gezin en zijn technicus in Oman. Voorafgaand aan de voorstelling hebben we hen een aantal dagen laten genieten van de Omaanse cultuur en natuur.

De dag na de voorstelling spreken we Leon aan de rand van het zwembad van het Coral Hotel voor een interview. We zijn natuurlijk benieuwd wat hij van Oman vindt. Hij vertelt dat hij het als heel prettig heeft ervaren. De Nederlandse gemeenschap in Oman is echt anders dan die in sommige andere landen waar hij geweest is. Het is hier wat gemoedelijker, opener. Ze voelden zich heel snel onderdeel van de groep.

Hoe is het ooit begonnen?

Het is ontstaan in de tijd dat cabaret heel populair was, rond 1999/2000. Als je cabaret op je poster had staan zat het vol, zeker in de studentenwereld waarin ik toen zat. Hij is begonnen nadat zijn jeugdliefde het uitmaakte en hij even weg wilde van alles. Hij ging toen naar het kamp 'Buitenkunst'. 'Buitenkunst' organiseerde allerlei soorten culturele activiteiten in de buitenlucht. Hij ging toen cabaret proberen. Aan het eind van de week heeft hij zijn cabaretstukje voordragen en dat sloeg heel goed aan. Daarna trad hij op een studentenavond op en dat sloeg ook heel goed aan. Van het een kwam het ander. Hij trad op studentenfeestjes op en het groeide en groeide. Daarna is hij gaan optreden op cabaretfestivals en won hij een aantal prijzen. Toen kwam er een impresariaat dat hem wilde boeken. Hij was dus binnen twee jaar van student naar cabaretier gegroeid.

Wat maakt hem nou zo uniek ten opzichte van andere cabaretiers?

In het begin was het zijn lijf, zijn beweging, zijn

mimiek. Hij heeft altijd veel bewogen en gedanst. Hij denkt ook dat het verhaal altijd onderscheidend is geweest, de show moet een kop en een staart hebben. Bij de laatste drie programma's is de persoonlijke touch heel belangrijk geweest.

Hoe is zijn voorstelling 'Kameleon' tot stand gekomen?

Is het verhaal gebaseerd op de werkelijkheid? Dat doet er eigenlijk niet toe, vindt Leon. Het moet in ieder geval voelen alsof het waar is en een persoonlijk en vertrouwelijk karakter hebben. Na enig aandringen wil hij wel vertellen dat het hele verhaal van Dirk echt gebeurd is. De euthanasie, de kinderen, het horloge, de brief, de bezoeken aan Dirk. Op een gegeven moment heeft hij dat verhaal in tien minuten aan iemand verteld en toen gezien dat het materiaal was. Toen constateerde hij met de regisseur dat er zoveel ingangen waren: de dood, keuzes maken, passie versus commercie, afscheid nemen, spiritualiteit. Vervolgens heeft hij aan de familie van Dirk gevraagd of hij het verhaal mocht gebruiken als rode draad voor zijn voorstelling. De familie was vereerd en ontroerd en is zowel bij de premiere als bij de laatste voorstelling geweest.

Met 'Kameleon' neemt Leon afscheid van zijn carrière als cabaretier. Op 16 januari speelde hij zijn laatste voorstelling in Nederland. Hij wil nu eerst tijd nemen om los te komen van het cabaret en tijd door te brengen met zijn gezin. Hij heeft een aantal nieuwe projecten in de pijplijn zitten. Zo is hij door PSV gevraagd om filmpjes voor hen te maken en op het veld de opstelling voor te dragen. Hij is gevraagd als gespreksleider in het Tropenmuseum. Begin 2020 gaat hij misschien voor een televisieprogramma naar Afrika om een serie korte documentaires te maken in acht verschillende landen.

Na de voorstelling werd iedereen uitgenodigd voor een borrel op de Boat Club. Daar kon iedereen nog napraten met Leon en met elkaar. We willen iedereen bedanken voor de geslaagde avond.

“Schipbreuk in Oman” van Klaas Doornbos

Door Edward Rademaker

Toen ik wist dat ik in Oman zou gaan wonen, zocht ik op internet naar wat boeken over het land. Zo kwam ik de interessante vertelling tegen door Klaas Doornbos over de overlevingstocht van 30 drenkelingen van 't VOC-schip “Amstelveen” door de woestijn van Zuid-Arabië in 1763.

De titel van dit boek uit 2014 is 'Schipbreuk in Oman', en is gebaseerd op het journaal van Cornelis Eyks, destijds derde stuurman op dit VOC-schip, dat voor de kust van Oman verging.

Klaas Doornbos

De onderzoeker/schrijver Klaas Doornbos (1936) is gepromoveerd aan de Universiteit van Utrecht met een proefschrift over zijn onderzoek naar de relatie tussen geboortemaand en schoolsucces. Daarna is hij directeur geweest van een regionale onderwijsbegeleidingsdienst, en later is hij hoogleraar Orthopedagogiek geweest aan de Universiteit van Amsterdam. Na zijn pensionering besloot hij tot dit bijzondere onderzoek en boek nadat een van zijn vrienden een achttiende-eeuws boek op een rommelmarkt in Frankrijk had gekocht met daarin het verhaal van Eyks.

Van Batavia naar Kareek met suiker, specerijen, hout en tin

Het schip Amstelveen was een zogenaamd spiegelretourschip van de Verenigde Oost-Indische Compagnie (VOC). De VOC was al sinds het begin van de zeventiende eeuw actief in Azië, en overal

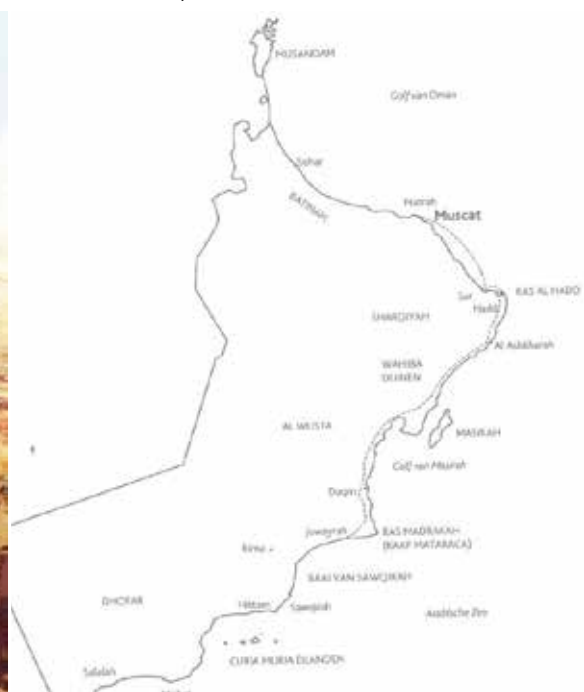
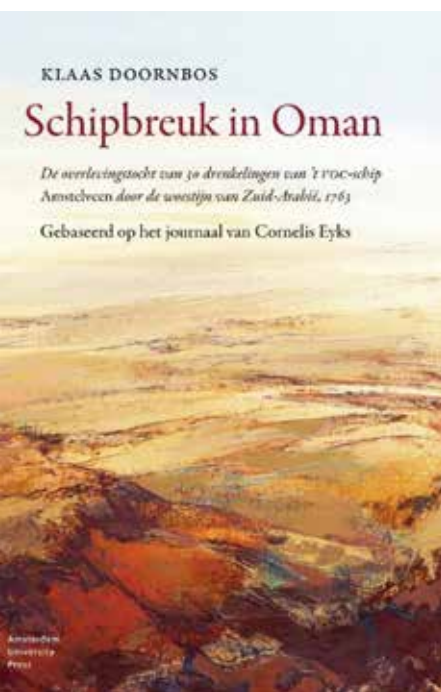
in de regio had de VOC handelsposten gevestigd. De Amstelveen was al wat ouder, en waarschijnlijk niet meer in zeer goede staat.

In 1763 was het schip met 105 opvarenden met een lading suiker, specerijen, hout en tin onderweg van Batavia (Jakarta) naar Kareek (Kharg) in de Perzische Golf. Het blijkt dat kapitein Pietersen het schip een veel zuidelijker route liet varen dan logisch zou zijn voor z'n bestemming. De kapitein verwachtte snel de kust van Oman te kunnen zien, maar de zeekaarten van dit gebied waren niet heel gedetailleerd, en het schip liep op 5 augustus 1763 in mistig weer aan de grond. In de hoge branding sloeg het schip kapot, en slechts 30 van de 105 opvarenden wisten veilig de kust te bereiken.

Onzekere tocht door de woestijn van Oman

Eyks was de enige officier aan boord die de schipbreuk overleefde, en samen met de andere drenkelingen begon hij na enkele dagen aan een onzekere tocht door de woestijn van Oman, terug naar de bewoonde wereld. Ze liepen honderden kilometers in de hitte, blootsvoets, snakkend naar water, in de richting van Muscat. Ze kwamen onderweg Bedoeïenen en vissers en hun vrouwen tegen, waarvan ze soms water en tammer (dadelkoek) kregen, maar de confrontaties waren volgens Eyks niet altijd even vriendelijk. Sommigen haalden 'de bewoonde wereld' niet: zij stierven onderweg door hitte of uitdroging, ze werden beroofd of zelfs gevangen genomen.

Uiteindelijk bereikten Eyks en een aantal anderen via de Wahiba Sands de westelijke punt van het Arabisch schiereiland bij Ras Al Hadd. Vandaar gingen ze met scheepjes via Sur naar Mutrah, en weer lopend naar Muscat. In Muscat, waar Eyks nooit eerder was geweest, beschikte de VOC over een agent (makelaar) die bemiddelde bij de bevoorrading van Hollandse schepen en handelsactiviteiten van de Compagnie ter plekke. Deze agent ving de schipbreukelingen op, gaf ze wat te eten, en regelde dat ze

door konden reizen naar Kareek, waar de gezant van de VOC zetelde en waar het Nederlandse Fort Mosselstein was. Daarvandaan moest hij per schip terug naar Batavia om door de hoge heren van de VOC te worden ondervraagd. Onderweg schreef Eyks zijn fascinerend verslag over hun voettocht door Oman.

Het reilen en zeilen van de VOC

In het boek van Doornbos wordt zorgvuldig geanalyseerd hoe het kon gebeuren dat de Amstelveen verging, en op welke plek precies. De strandingsplek moet ten zuiden van Kaap Mataraca (Ras Madrakah) in de Baai van Sawqirah zijn geweest, maar het wrak is nooit gevonden.

Het boek is in de eerste plaats interessant omdat het een beeld geeft van het landschap en de bewoners van Oman in de achttiende eeuw. Ook wordt in het boek een aantal van de zeekaarten uit de VOC-tijd getoond, die ook in de musea van Muscat te zien zijn.

Daarnaast geeft het boek een gedegen inkijkje geeft in het reilen en zeilen van de VOC. De werknemers bij de VOC werden niet altijd erg goed behandeld, zo werden Cornelis Eyks' dienstverband en gage stopgezet op de dag van de stranding.

De voettocht van een maand door de zomerse hitte van Oman wordt dag voor dag beschreven, en het blijkt dat de confrontaties met de Bedoeïenen volgens Eyks in het begin vaak vijandig waren, en pas verder noordelijk werden de schipbreukelingen ook geholpen door de lokale bevolking.

Af en toe vervalt Doornbos een beetje in herhaling, maar dat past bij de beschrijving van zijn onderzoek, en zorgt juist voor verdieping van het onderwerp. Ik raad elke Nederlander in Oman zeker aan dit boek te lezen.

Film en museum

Toen ik de Raskrabbel-redactie benaderde met dit stukje, bleek dat er al eerder een stukje over de schipbreuk van de Amstelveen in de Raskrabbel had gestaan. In 2013 is er een film gemaakt over dit zelfde verhaal (<http://gillesfrenken.nl/film/expeditie-oman>), zie de Raskrabbel uit februari 2013. (http://dutchsection.pdorc.com/holland/wp-content/uploads/raskrabbel_2013_feb.pdf). Ook leuk om te bezoeken: Bait Adam Museum, 2333 Way, Muscat.

Het boek Schipbreuk in Oman is gewoon te bestellen bij Bol.com, en is ook verschenen in het Engels onder de titel Shipwreck & Survival in Oman, 1763.

Cornelis Eyks (Oman) versus Hendrick Hamel (Korea)

Toen we een aantal jaren geleden in Korea woonden, was er een soortgelijk verhaal dat de aandacht trok. In 1653 was het VOC-schip De Sperwer op weg van Batavia naar Dejima (Nagasaki) in Japan. In een storm strandden ze in Korea, en werden daar gevangengenomen. Hoewel ze redelijk goed behandeld werden, mochten ze Korea niet uit, en pas na dertien jaar lukte het om weg te komen. Korea was tot dat moment in het westen een onbekend land en volk. Hendrick Hamel was de boekhouder aan boord, en hield een keurig dagboek bij. In Nederland is hij bijna vergeten, maar de (Zuid-)Koreanen zien Hamel als een nationale held omdat hij hun land bekendheid gaf in het Westen, en bij veel officiële gelegenheden wordt Hendrick Hamel aangehaald om de relatie tussen Nederland en Korea te benadrukken. De Nederlandse gemeenschap is verenigd in de Dutch Club Hendrick Hamel, en in zijn geboortestad Gorinchem is een standbeeld van Hamel. Van Het Hamelhuis, in Gorinchem is ook een KLM-huisje. Cornelis Eyks heeft diezelfde status nog niet in zijn geboortestad Middelburg.

AI MALATH

Rehabilitation Center

Door Frouke van As-Noorman

11 januari, Naseem park: Muscat Festival, net een dag ervoor officieel geopend en ik wilde, voordat onze vriendin de volgende dag weer vertrok naar Nederland, hier nog even heen. Aangekomen bij het Heritage-gedeelte van het festival viel mijn oog op een mooie handtas en liep hierop af om het eens goed te bekijken. Het was een uitstalling met handicrafts die allemaal gemaakt waren door gehandicapte jonge volwassenen van het Al Malath Rehabilitation Center. Hun begeleider Mansoor Al-Bartamani sprak met veel liefde en passie over het center, de producten die ze daar maken en dat ze dit nu konden laten zien op het Muscat Festival. Een broer en een zus van Mansoor zijn gehandicapt en Mansoor's moeder heeft er alles aan gedaan om zijn gehandicapte broer en zus een zo gewoon mogelijk leven te geven. Ondanks dat er toen nog geen instanties waren waar ze kon aankloppen voor hulp is het haar toch gelukt ze te stimuleren en ontwikkelen. Nu hebben ze allebei een baan en worden als volwaardig beschouwd. Geïnspireerd door het werk van zijn moeder heeft Mansoor in 2015 zijn baan als engineer opgezegd en een rehabilitation centrum voor jonge mensen met een handicap opgestart met als doel dat zij ook een plaats in de samenleving en een baan kunnen krijgen.

Ik was zo onder de indruk van zijn verhaal en de producten die waren tentoon-gesteld dat ik spontaan met hem heb afgesproken om na het Muscat

Festival bij zijn centrum langs te komen om er zo meer over te weten te komen en ze misschien op de een of andere manier te helpen in de toekomst. 14 februari was het dan zo ver, ik had Mansoor gebeld en met hem afgesproken bij het centrum. Daar aangekomen werd ik met veel enthousiasme ontvangen door hem en Sabra de sitemanager. De naam van het centrum is "Al Malath" wat betekent: "een veilige plaats die bescherming biedt in moeilijke tijden."

Het bevindt zich in een groot huis met meerdere lokalen waar studenten verschillende vaardigheden worden geleerd. Het is een gezellig onderkomen met vibrante enthousiasme van de begeleiders en de studenten.

In het centrum zijn op dit moment dertig jonge vrouwen en mannen met uiteenlopende handicaps zoals downsyndroom, gehoorproblemen, autisme en andere lichamelijke beperkingen. Deze jonge mensen worden door het Ministry of Social Development met inspraak van de ouders bij deze instelling opgegeven.

Het is hier in Oman, net zoals in vele andere landen, helaas nog vaak een taboe om een gehandicapt kind te hebben, laat staan daarmee over straat te gaan. Gelukkig zie ik in de jaren dat ik hier ben zeker een verbetering en zie meer mensen om me heen met een beperking. Van de jonge mensen die in Al Malath nieuwe vaardigheden worden bijgebracht zijn de ouders vaak heel ver-

"In the middle of every difficulty lies opportunity"

'Het bevindt zich in een groot huis met meerdere lokalen waar studenten verschillende vaardigheden worden geleerd'

rust dat hun kinderen ondanks de handicap toch in staat zijn om te leren en mee te kunnen doen in de samenleving.

Al Malath, dat vijf dagen per week geopend is, heeft op dit moment een reeks trainingsprogramma's die zijn afgestemd op het dagelijks leven. De workshops/trainingen richten zich op het identificeren en ontwikkelen van de talenten van deze jonge mensen en moedigt ze aan om mee te doen in de samenleving.

Er zijn workshops voor ondermeer het maken van kleren en sieraden, schilderen, electriciteit, houtwerk, printen, meubels maken, koken, kleine ondernemingen en zelfs op kleine schaal landbouw en zorgen voor kleine boerderij dieren. De trainingen verschillen en duren van zes maanden tot soms wel twee jaar al naar gelang de handicap. Het centrum wordt bestuurd door Mansoor en Sabra en er zijn dertien experts in hun vakgebied die de jongeren opleiden. Twee jonge mannen met een handicap die hier zijn begonnen in 2015 met een opleiding hebben nu een vaste aanstelling bij het centrum.

'Het centrum werkt ook aan het verspreiden van bewustzijn en ze doen dit samen met de Ministry of Social Development'

Deze inzet en bewustwording heeft als resultaat dat een supermarkt en een hotel in de buurt van het centrum jonge mensen die er klaar voor zijn, een plaatsje aan te bieden voor stage en dat ze in de toekomst daar misschien aangenomen worden. Al Malath is een privé-instelling en geniet geen overheidssteun. De ouders betalen zelf voor de opvang en de opleiding. Geïnteresseerd in de producten die ze maken of

wil je zelf helpen in het centrum? Het bevindt zich op Al Mouj Street, tussen Al Mouj (The Wave) en de Markaz Al Bahja Mall. De verkoop van hun eigen gemaakte producten is in het centrum zelf en de opbrengst hiervan gaat direct naar deze jongeren zodat ze al een vergoeding krijgen.

Mochten er mensen onder ons zijn met nieuwe frisse ideeën wat deze jongeren kunnen maken en hier tijd voor vrij willen maken, schroom niet en maak een afspraak om langs te gaan!

Het centrum wil graag uitbreiden met machines, zoals naai-, zaag-, en boormachines, steensnijders etc. Mocht je ze zelf van de hand doen of je kent een bedrijf dat vernieuwde versies gaat kopen en de oude van de hand wil doen, denk dan aan het Al Malath centrum. Zij willen ze graag hebben om zo de kennis onder de jongeren te verbreden.

Je kunt ze ook opdrachten geven om iets te laten maken zoals houten meubels, het printen van een foto op mokken (een mooi afscheidscadeau), of sieraden bijvoorbeeld. Niks is ze te veel en als ze het niet kunnen, dan geven ze het door.

Mansoor Al Bartamani: General manager:
98089559

Sabra Bn Ammar: Manager: 94360841

Instagram: almalath_center

Email: almalathcenter@gmail.com

Door Nynke Haeser en Gwen van Heuven

Junior Reporters

Op bezoek bij eigenaar Abdullah van Al Misfat Hospitality Inn in Misfat

Omringd door palmbomen, plantages en kale rotsen, ligt Misfat Al Abriyeen, op ongeveer 1000 meter hoogte, vlakbij Al Hamra. Het is circa 600 jaar oud. Het oudste gedeelte ligt boven, waar het water ontspringt op de berg, en niemand weet precies hoe oud dit is, waarschijnlijk wel 1000 jaar. Misfat werd opgebouwd uit rotsen, modder en palmbladeren. Irrigatiekanalen, de falaj, brengen drinkwater naar de dorpsbewoners en naar de terrasvormige (dadel)plantages die delen van de berg groen kleuren. Het oude Misfat is inmiddels erg vervallen, maar met behulp van de lokale bevolking en bedrijven zoals Bank Muscat wordt geprobeerd het dorp weer in oude glorie te herstellen. Nynke en Gwen interviewden Abdullah, die is geboren en getogen in Misfat.

Hoe ziet jullie bevolking eruit?

Ons dorp is nog een van de traditionele dorpen in Oman. Er zijn nog zo'n 2000 bewoners, voornamelijk in het nieuwe deel van het dorp. We hebben nog veel oude gebruiken maar er is nu wel veel aan het veranderen. Abdullah vertelt dat hij vroeger naar de school in de stad ging, een half uur rijden met de bus vanuit het dorp. Het dorp verandert nu snel. Er wonen nog vier gezinnen en de oudere dorpsgenoten willen niet uit hun huis, ze blijven het liefst in het oude dorp. Abdullah vindt het zelf ook fijn in het oude dorp met frisse lucht, vrienden en een leuke sfeer, kalm en schoon.

Abdullah is geboren in het oude huis van zijn opa. Hij heeft het nu gekocht en is het aan het opknappen voor gasten.

Wat is de naam van het fort?

Het fort is genaamd Rogan, een Perzisch woord voor olie en het is meer dan 1500 jaar geleden gebouwd voor de islam.

Hebben jullie dieren in het dorp?

In het dorp hebben we geiten en koeien die de bewoners verzorgen. De geiten komen het huis uit in de ochtend en lopen dan wat rond voor eten. De geiten die in bergen lopen zijn van mensen die buiten het dorp in de bergen zelf wonen.

Welk eten vind je zelf het lekkerst?

Het beste eten is nog altijd Omaans traditioneel eten.

Hoe lang bestaat jullie hotel Misfah Hospitality Inn?

We zijn twee jaar geleden geopend. Daarvoor hielp ik mee als gids.

Krijgen jullie veel bezoekers?

Het dorp ligt op een bijzondere plek en bezoekers kunnen er gemakkelijk komen. We hebben bezoekers vanuit de hele wereld die de landbouwterrassen komen bekijken en leren over het leven in een Omaans dorp. Ook kunnen ze traditioneel eten proeven.

Abdullah organiseert samen met zijn neef ook diverse trekking tours in de omgeving van Misfat, waaronder de W9 hike en een tweedaagse trek naar Al-Sharaf op 2000 meter en Sharaf Al Alamyn. E-mail: misfah.inn@gmail.com. Tel: +968 91104466

On the move

Door Kay Stapel

Van Muscat naar Brunei

- ik huiswerk moet maken;
- Dan hebben we vrije tijd;
 - Om 21:30 moet het licht uit en gaan we slapen;
 - Op vrijdag eindigt school om 11:45 en dan ga ik met de bus om 12:30 naar huis;
 - Zondag om 18:00 gaan we weer met de bus naar school.

Kay verhuisde in de zomer van 2018 met zijn ouders en jongere broers van Muscat naar Brunei. Van een reguliere middelbare school in Muscat, ging hij samen met broer Timo naar een boarding school in Brunei. Voor de Raskrabbel vertelt hij over zijn ervaringen.

De overgang van de British School Muscat (BSM) naar de Jerudong International School (JIS) ging eigenlijk redelijk gemakkelijk. Vooral de overgang naar de 'weekly boarding' ging soepeler dan ik had gedacht. 'Weekly boarding' is wanneer je tijdens schooldagen op school blijft en dan in het weekend terug naar huis gaat. Ik doe 'weekly boarding' omdat het een uur rijden is van mijn compound naar school. Ik zou zoveel tijd verspillen als ik elke dag op en neer naar school zou rijden, vooral als ik ook nog na school wil gaan sporten. Boarden heeft zijn voordelen en zijn nadelen. De voordelen zijn dat ik veel meer tijd heb om te studeren en om te sporten. Het nadeel is dat ik mijn familie minder zie, behalve mijn broer Timo, omdat hij ook aan het boarden is. Boarden is een hele indrukwekkende en interessante ervaring. Je moet natuurlijk veel meer opletten en denken aan andere mensen en je moet goed met alle andere boarders om kunnen gaan. Gelukkig is iedereen heel erg vriendelijk en vinden mensen het helemaal niet erg om je te helpen.

Mijn dagelijkse routine:

- Ik sta om 6:00 uur op en ik maak me klaar voor school;
- Om 7:30 begint school;
- School eindigt om 15:00;
- After school activities kan je doen tussen 15.15 en 16.45;
- Om 17:15 gaan we eten;
- Daarna ga ik met mijn vrienden naar het sportveld en gaan we praten of een rugbybal rondgooien;
- Om 18:30 hebben we elke dag een meeting met het hele 'house';
- Vervolgens hebben we 'study hour', dit is wanneer

Taken:

Op school kunnen we onze kleren wassen, dit betekent dat er elke dag iemand de was naar het wasgebouw moet brengen. Ik moet dit eens in de acht weken doen.

Ik moet ook mijn bed elke dag opmaken en elke week mijn bedlakens vervangen.

Ik ben altijd een flexibel persoon geweest, dus toen ik Oman verliet was ik niet te teleurgesteld. Maar nu dat ik in Brunei ben, heb ik wel gemerkt dat ik de school in Oman en al mijn vrienden daar heel erg mis. Het is in Brunei heel erg anders vergeleken met Oman. Niet alleen de omgeving, maar ook de mensen; de leraren, de studenten en mijn vrienden zijn heel anders vergeleken met in Oman. Ook het schoolsysteem voelt heel anders. JIS is veel groter dan BSM, en dan bedoel ik ook echt veel groter. Het duurde twee weken voordat ik mijn weg er kon vinden. En het hele leerproces voelt veel meer individueel. In BSM zijn de lessen meer gestructureerd en wordt veel duidelijker gezegd wat je moet leren. Op JIS geven de leraren meer informatie dan dat je nodig hebt en dan moet je zelf eruit halen wat belangrijk is en wat niet. Natuurlijk verschilt dit per leraar op beide scholen. Op BSM had ik bijvoorbeeld leraren die vaker van het onderwerp afdwaalden en op JIS heb ik leraren die heel specifiek zijn met wat we leren.

Persoonlijk vind ik Oman veel leuker dan Brunei. Dit is omdat ik toen veel vaker met vrienden op pad ging. Hier in Brunei kan ik veel minder doen omdat er helemaal niks is om naartoe te gaan, en omdat ik mijn vrienden al de hele week zie tijdens het boarden heb ik geen zin om tijdens het weekend ook iets af te spreken. De kwaliteit qua voetbal is in Brunei ook veel minder, in Oman waren er veel meer mogelijkheden om te voetballen. Anderzijds is volleybal hier wel veel beter, ik voel dat ik hier meer volleybal in een jaar heb geleerd dan de drie jaar dat ik volleybal in Oman heb gedaan.

A. Sinds begin dit jaar spring ik 's maandags na het werk het zwembad in om samen met de dames van het ZwemABC de A-groep les te geven. De A'tjes doen erg hun best, gaan goed vooruit (of achteruit in het geval van de rugslag) en het is mooi om ze plezier te zien hebben in het water! Zo wordt het iedere les moeilijker om als 'piraat' of 'haai' uit de buurt te blijven van de steeds sneller zwemmende kinderen! Op de foto was er geen ontkomen meer aan...

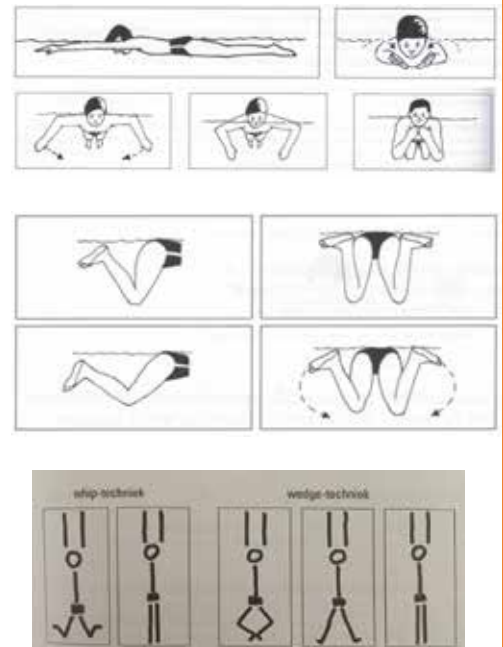
Arjen Wielaard

B. Poolpractice

Om te zorgen dat iedereen die bij het ZwemABC zwemles geeft op dezelfde manier de instructies geeft, oefenen we met enige regelmaat in het PDO-bad de zwemslagen en speciale verrichtingen... een zogenaamde poolpractice.

De ouders van de leerlingen bij het ZwemABC Muscat zijn erg betrokken en willen hun kinderen graag helpen met het leren zwemmen. Tegenwoordig leren wij de leerlingen echter een andere techniek voor de diverse slagen dan die de meeste ouders vroeger hebben aangeleerd. Met de paasvakantie voor de deur (en dus geen zwemles van het ZwemABC, maar wel ouders die met hun kinderen willen oefenen), was het op 8 april 's avonds een keer aan de ouders van onze leerlingen om naar het zwembad te komen voor een poolpractice. Het was voor de ouders nog niet zo eenvoudig om de oude wedge-techniek (intrekken-wijd-sluit) te vervangen voor de whip-techniek, waarbij de knieën zo min mogelijk uit elkaar gaan en de stuwving voortkomt uit een snelle draaibeweging van de onderbenen vanuit het kniegewricht waarbij de voeten zijwaarts zijn uitgestoken en het stuwvlak vormen. Na ruim anderhalf uur oefenen gingen de ouders met veel nieuwe informatie en enige beheersing van de nieuwe zwemtechnieken weer naar huis. We hopen dat we de ouders hiermee hebben kunnen helpen zodat zij met hun kinderen kunnen oefenen zoals we dat met ze doen bij het ZwemABC Muscat!

C. Nationale Raad Zwemveiligheid

De Nationale Raad Zwemveiligheid heeft als doel de zwemveiligheid van de hele Nederlandse bevolking op een zo hoog mogelijk niveau te brengen. Simpel gezegd willen ze dat iedereen plezier heeft in het water, zich kan redden en niemand verdrinkt. Het doel is dat iedereen het Zwem-ABC haalt. Met zwemdiploma C van het Zwem-ABC op zak voldoe je aan de Nationale Norm Zwemveiligheid; je beheerst vaardigheden voor een zwembad met attracties en in open water zonder stroming of grote golfslag, zoals recreatieplassen en bredere sloten/vaarten (behalve in de zee).

Het ZwemABC Muscat is aangesloten bij de Nationale Raad Zwemveiligheid (NRZ) en is een erkend uitgifte punt voor Nationale Zwemdiploma's van het Zwem-ABC. We hopen dat we half juni weer een aantal kinderen kunnen laten afzwemmen voor hun A-, B- of C-diploma!

Heb je vragen of wil je meer informatie, neem dan contact op met Jacobien Haeser.

Tel: + 968 94692979 // E-mail: jacobienhaeser@hotmail.com

**Nationale Raad
Zwemveiligheid**

De Nederlandse les in Sohar

Door Machteld Schenkenberg van Mierop-van der Slot

In Sohar hebben we behoorlijk wat Nederlandstalige gezinnen wonen en dus ook behoefte aan een juf die onze kinderen de Nederlandse taal kan leren. We zijn dan ook erg blij met onze juf Guinee!

Wie is juf Guinee:

Guinee woont sinds april 2016 in Palm Garden in Sohar met haar man Tim en inmiddels drie dochtertjes, Emma (3), Sophie (2) en Daphne (4 maanden). Daarvoor was Guinee werkzaam als leerkracht in het Nederlandse basisonderwijs in diverse groepen van kleuters tot en met groep 8. En omdat ze heel graag met kinderen werkt wilde ze het lesgeven na de bevalling van Sophie weer oppakken. Voor ons als Nederlandse ouders heel erg fijn, want onze vorige Nederlandse juf, juf José, ging net weg.

Guinee geeft nu les aan kinderen in de leeftijd van 4 tot en met 12/13 jaar. Er zijn klasjes gevormd van kinderen die ongeveer dezelfde leeftijd en niveau hebben, kleine groepjes van twee tot vier kinderen. Groep 3 werkt met de methode 'Veilig leren lezen' en groep 4/5 werkt vanuit de methode 'Spelling/Taal op maat' van de Wereldschool. De overige groepen werken vanuit de methode 'Taal actief'. De lessen worden na schooltijd verzorgd, dus aan het einde van de middag.

Het klaslokaal heeft een grote boekenkast met daarin allemaal Nederlandstalige boeken die de kinderen mogen lenen, onze Nederlandse bibliotheek. Er wordt gewerkt aan een groot bureau. En als Guinee gaat voorlezen kruipen de kinderen allemaal op een groot bed in de klas om lekker te luisteren naar alle mooie verhalen.

Zoals Guinee aangeeft wordt er hard gewerkt, er moet veel gebeuren in een uur. Er is weinig tijd voor leuke praatjes, dat is jammer. Maar er is meer aandacht voor de kinderen omdat ze vrijwel één op één les krijgen. De kinderen vanaf zes jaar krijgen twee maal één uur per week les, de kleintjes één uur. Voor Guinee is het ideaal te combineren zo aan huis. Ten opzichte van het onderwijzen op de Nederlandse basisschool, geeft Guinee nu uitsluitend les op het gebied van lezen, spelling en taal. Guinee vindt het leuk om de Nederlandse taal op deze manier uit te diepen en over te brengen.

Als ik vraag of ze een favoriet boek heeft of een leuke tip voor ons als ouders voor een mooi voorleesboek dan geeft ze aan dat er tal van mooie kinderboeken zijn. Ze probeert elke les af te sluiten met voorlezen aan de kinderen, om ze het leesplezier bij te brengen. Soms kiezen ze zelf een boek, wat ze overigens heel erg leuk vinden! Of soms kiest de juf het boek. Paul van Loon is toch wel een van de favorieten, ook 'De kleine kapitein', en als ze dan eenmaal begint...

Tijdens het gesprek wordt duidelijk dat Guinee vol zit met leuke ideeën en enthousiasme voor nieuwe dingen, maar dat het gewoonweg de tijd is die daarin de beperking is. Gelukkig gaan de kinderen er met veel plezier naartoe en dat geeft veel voldoening!

Aantal quotes van kinderen die les krijgen bij juf Guinee:

Amal (10) “Ik vind Nederlandse les heel belangrijk want wanneer ik terug naar Nederland ga ben ik al voorbereid. Ik vind het superfijn dat juf Guinee met haar drie jonge kinderen de tijd heeft om ons Nederlands te leren.”

Floris (7) “Juf Guinee is heel lief en ze doet naast lezen en oefeningen ook heel leuke dingen met ons. Ik vind het schrijven met scheerschuim superleuk. En ze kan mooi voorlezen.”

Siem (4) “Juf Guinee was heel trots op me en ze gaf me een high five.”

Azra (11) “Juf Guinee is heel serieus en ze weet waar ze het over heeft. Onze boeken en werk-mappen legt ze fijn voor ons klaar in de les. Ze is professioneel en weet hoe ze les moet geven. Enige nadeel is dat de Nederlandse lessen iets te laat beginnen en dat vind ik wel jammer.”

Rana (10) “Juf Guinee is aardig en leerzaam.”

Sofie (11) “Juf Guinee is goed streng. Dictees en toetsen moeten we ook doen, dat is wel goed want dat moeten we op een normale school ook. Ze vraagt ook altijd waar we het vorige week over hebben gehad. Lezen, taal en spelling moeten we doen in de klas. We doen vaak een spelletje na de les en dat is wel leuk.”

FOR ALL YOUR PRINTING NEEDS

MAZOOON مزون
PRINTING, PUBLISHING & ADVERTISING (S.L.L.C.)
للطباعة والنشر والإعلان (ش.م.م.)

P.O. Box 178, Postal Code: 114, Muscat, Sultanate of Oman | +968 2481 7004 | www.mazoonprinting.com | customer.service@mazoonprinting.com

Terugkeren naar Nederland of België

Voor veel van de Nederlandse gezinnen in Oman geldt dat zij te zijner tijd terug zullen keren naar Nederland. Terugkeren naar Nederland is vaak

een net zo grote stap als verhuizen naar het buitenland. Maar hoe bereid je dat voor?

Van veel Nederlandse gezinnen in Oman komen twee ouders uit Nederland en voor hen geldt vaak dat er al een basis ligt in het 'thuisland'; een sociale basis in de vorm van vrienden en familie, een culturele basis in gewoonten en tradities en soms zelfs een fysieke, geografische basis in de vorm van een huis. Kortom, een plek om naar terug te keren.

Voor de kinderen in dit gezin gelden bovenstaande wortels vaak niet; de kinderen zijn grotendeels opgegroeid in een ander land, hebben vriendjes met allerlei verschillende nationaliteiten en spreken twee of drie talen om te communiceren met de mensen om hen heen. En hoewel kinderen erg flexibel zijn, hebben zij vaak ook behoefte aan rust, duidelijkheid en structuur. Iets wat een verhuizing vaak niet met zich meebrengt.

Vorbereiden van terugkeer

Bij het voorbereiden van de terugkeer wordt er vaak veel aandacht besteed aan het zoeken van het huis, het

bemachtigen van een plekje op een nieuwe school en een baan voor beide ouders. Natuurlijk is dit belangrijk, maar vooral een mentale voorbereiding voor de kinderen maakt het verschil; bespreek het verhuizen met de kinderen, neem hen mee in

beslissingen en neem hun reacties en emoties serieus.

Bij het verhuizen is, naast uiteraard de persoonlijkheid, de leeftijd van de kinderen enorm van belang voor de ervaring; kinderen tot een leeftijd van ongeveer 8 jaar hebben voor hun sociale omgeving vooral behoefte aan stabiliteit in het gezin. Zij spiegelen hun gedrag nog veel aan ouders en zouden het liefst ouders, broers en zusjes, knuffels en eventueel de huisdieren meenemen. Omdat na een jaar of 8 de leeftijdsgenootjes (peers) een grotere rol gaan spelen, zal ook het nemen van afscheid voor deze kinderen moeizamer zijn. Zoek een manier, passend bij het kind, om banden aan te houden maar toch ook los te laten en een nieuwe start te maken op de nieuwe plek.

De nieuwe school

Bij het zoeken van een passende, nieuwe school kan de NTC school in het buitenland vaak ook een rol spelen; de leerkracht kent het Nederlandse

onderwijssysteem en vaak kan er ruim van tevoren al contact worden opgenomen met de nieuwe school om bijvoorbeeld te kijken naar het niveau van de leerling, de lesmethodes die gebruikt worden en een eventuele achterstand van de leerling om zo de terugkeer te versoepelen. Bewaar daarom de rapporten van de NTC en de dagschool goed, samen met eventuele toetsresultaten. Ook is er een handleiding beschikbaar geschreven voor de nieuwe school met tips en uitleg over de terugkeer van het expatkind. Vraag hiernaar, dit maakt het gesprek op de nieuwe school ook gemakkelijker.

Sociale voorbereiding

Kinderen die langere tijd buiten Nederland hebben gewoond zijn vaak niet of minder bekend met de specifieke humor of taal van nu die wordt gebruikt onder leeftijdsgenoten. Misschien zijn zij hele andere omgangsregels gewend.

Hierom moet ook het sociaal voorbereiden van de kinderen thuis ruimte krijgen voor vertrek. Soms is Nederland voor hen alleen een vakantieoord, het land van opa en oma of het land waar er altijd tijd is voor speeltuinen, de kinderboerderij en slaapfeestjes. Ook voor kinderen die wel in Nederland hebben gewoond terugkeren, is het goed te benadrukken dat er dingen zijn veranderd; goede vrienden hebben misschien andere vriendjes gevonden, het voetbalteam is veranderd of de lievelingsjuf werkt op een andere school. Bereid daarom de kinderen niet alleen voor, maar laat ook weten aan familie en vrienden dat een terugkeer ook zwaar en moeilijk kan zijn.

Moedertaal(onderwijs)

Het blijven ontwikkelen van de moedertaal heeft voor de kinderen veel voordelen, waaronder een soepelere terugkeer naar het onderwijs in Nederland of Vlaanderen. De ervaring leert dat maar liefst 40% van de Nederlandstalige kinderen na verblijf in het buitenland binnen 5 jaar terugkeert naar Nederland.

Het bijhouden van de moedertaal kan, naast het volgen van Nederlandse les, ook gedaan worden door thuis Nederlandse televisie te kijken, met familie te Skypen of door veel in het Nederlands te lezen, grapjes te maken of te vertellen over de schooldag aan de keukentafel.

Heeft mijn kind een achterstand?

Veel ouders maken zich zorgen over eventuele achterstanden in het Nederlands van de kinderen bij terugkeer. In het geval van de spelling en het begrijpend lezen blijkt dat dit over het algemeen binnen een jaar weer bijgetrokken is. Het bijspijkeren van de woordenschat duurt iets langer. Tegenwoordig worden voor oa spelling ook zogeheten boostprogramma's aangeboden om ervoor te zorgen dat een kind in korte tijd de aangeboden spelling kan herhalen. Dit kan vaak ook gedurende de zomervakantie.

Natuurlijk is het zo dat uw kind een aantal dingen niet weet of kent. De topografie van de provincies, de specifieke begrippen die bij schooltaken horen en ook de taal op het schoolplein ontbreekt binnen het NTC onderwijs. Voor veel andere gevallen geldt echter dat uw kind vooruit zal lopen; het zelfstandig en projectmatig werken staat vaak hoog in het vaandel op internationale scholen, net als presenteren, onderzoeken en samenwerken. De kinderen zijn flexibel, staan open voor andere culturen en weten veel van de wereld. Dit komt vaak met name tot uiting in de zaakvakken op school.

Vooruit kijken

Natuurlijk is het niet allemaal kommer en kwel. Gezinnen die onlangs naar Nederland terugkeerden geven aan te genieten van de seizoenen en veel vrijheid voor de kinderen te ervaren. De voetbalclub, het paardrijden, opa's en oma's, de speeltuin en de school; alles is ineens binnen hand(of fiets-)bereik.

En hoewel Oman soms achteraf vooral een mooie droom lijkt te zijn, is ook hier het advies; geniet van Oman zolang het kan. Loop wadi's, ga kamperen, duik de zee in en vier de feestjes!

Zwart geld

Geachte expat,

Van repats krijg ik nogal vaak de vraag of het zin heeft om buitenlandse rekeningen aan te houden. Meestal gaat het dan om offshore accounts met de achterliggende gedachte om belasting te besparen. Mijn antwoord is altijd hetzelfde:

nooit doen want je gaat nat. Belasting besparen is legitiem, maar ontduiken niet en de sancties zijn de laatste jaren heel erg aangescherpt. Daarnaast is de pakkans drastisch vergroot en is offshore bankieren veel duurder. Voordat ik daar verder op inga, kijken we eerst even hoe hoog die belasting eigenlijk is.

Vermogensrendementsheffing

De belasting op vermogen heet in Nederland de vermogensrendementsheffing (hierna VRH) oftewel de box 3-belasting. Tot en met 2016 was de VRH simpel en onrechtvaardig. U betaalde 30% belasting over een forfaitair (vooraf vastgelegd) rendement van 4% en had daarbij een vrijstelling van € 25.000 per persoon. In 2017 zijn er drie schijven ingevoerd en rekt Den Haag met twee forfaitaire rendementen. Een forfaitair rendement voor een fictief (verzonnen) spaardeel en een voor een fictief beleggingsdeel. Dat beleggingsdeel is dus verzonnen en is er ook als u helemaal niet belegt. Nog onrechtvaardiger dus en zeker niet meer simpel. Daarnaast is de vrijstelling iets verhoogd naar € 30.360 per persoon in 2019.

In de eerste schijf, die tot € 71.650 loopt, wordt er van u verwacht voor 67% te sparen en 33% te beleggen. In de tweede schijf tot € 989.736, spaart u met 21% van uw vermogen en belegt u met de andere 79%. In de derde schijf boven de € 989.736, wordt u geacht alleen maar te beleggen. In dit hele circus wordt ervan uitgegaan dat u met sparen een rendement maakt van 0,13% (forfaitair dus) en met beleggen 5,6%. Nog fictiever dus. Al deze getallen veranderen ieder jaar. Bent u er nog?

In de tabel laat ik zien wat de belasting is bij verschillende vermogens, dan wordt het hopelijk duidelijker wat het voor u betekent.

Vermogensrendementsheffing						
Vermogen echtpaar	VRH 2017	Belastingdru k	VRH 2019	Belastingdru k	Verschil %	Verschil €
€ 100.000	€ 600	0,60%	€ 228	0,23%	-0,37%	€ -372
€ 200.000	€ 1.800	0,90%	€ 808	0,40%	-0,50%	€ -992
€ 300.000	€ 3.000	1,00%	€ 2.112	0,70%	-0,30%	€ -888
€ 400.000	€ 4.200	1,05%	€ 3.448	0,86%	-0,19%	€ -752
€ 500.000	€ 5.400	1,08%	€ 4.784	0,96%	-0,12%	€ -616
€ 1.000.000	€ 11.400	1,14%	€ 11.460	1,15%	0,01%	€ 60
€ 2.000.000	€ 23.400	1,17%	€ 24.814	1,24%	0,07%	€ 1.414
€ 3.000.000	€ 35.400	1,18%	€ 41.476	1,38%	0,20%	€ 6.076
€ 4.000.000	€ 47.400	1,19%	€ 58.276	1,46%	0,27%	€ 10.876
€ 5.000.000	€ 59.400	1,19%	€ 75.076	1,50%	0,31%	€ 15.676

U ziet dat u bij grotere vermogens de klos bent door de nieuwe manier van rekenen. Dat maakt mij niet populair, want ik ben dag in, dag uit bezig om het vermogen van mijn klanten te vergroten onder het motto: belasting betalen is leuk want hoe meer u betaalt hoe meer u heeft. Gelukkig zijn er wel wat mogelijk-

heden om de belastingdruk wat te verlagen, vooral als u spaart en een groot vermogen heeft.

Er is een kans dat we over een paar jaar een veel beter systeem krijgen waarbij uw echte spaar- of beleggingsresultaat wordt belast (Capital Gains Systeem). Dat is veel eerlijker maar de Belastingdienst kan het IT-technisch niet aan op dit moment.

Zwart geld

Dan nu die nieuwe zwartgeldregels. Als iemand inkomen of vermogen niet opgeeft aan de Belastingdienst, is er sprake van belastingfraude. Er bestaan verschillende vormen van fraude. Het gaat niet alleen om de VRH, maar ook om het verzwijgen van inkomen (box 1 en box 2), schenkingen en erfenissen. Er is een inkeerregeling voor als u het, bijvoorbeeld per ongeluk, fout heeft gedaan.

Dat kom ik vaak tegen bij expats die een huis in Nederland hebben en geen aangifte hebben gedaan tijdens hun expatjaren. Deze inkeerregeling geldt dan als u alsnog aangifte doet (of een aangifte corrigeert). Bij vrijwillig inkeren binnen twee jaar is er geen boete en bij vrijwillig inkeren ná twee jaar is er een verminderde boete maar ook die kan je soms ontlopen. De Belastingdienst kan een navorderingsaanslag opleggen over deze niet-betalde belasting tot vijf jaar terug voor binnenlandse inkomsten en vermogen (uw huis bijvoorbeeld) en tot twaalf jaar terug voor buitenlandse inkomsten en vermogen. De inkeerregeling is echter afgeschaft voor buitenlands inkomen uit sparen en beleggen en daar gaat het hier dus over.

Per 1 januari 2018 kan er dus niet meer boetevrij of met een verminderde boete worden ingekeerd voor buitenlands inkomen uit sparen en beleggen (box 3). Het gaat om belastingaangiften die ná 1 januari 2018 zijn gedaan, of gedaan hadden moeten zijn. Voor de belastingaangiften in belastingjaren 2016 en 2017 is het nog wel mogelijk om een beroep te doen op de inkeerregeling voor sparen en beleggen.

Boetes vanaf 2018

Op zwartsparenders kan het strafrecht van toepassing zijn. Bijvoorbeeld als de belastingplichtige opzettelijk onjuist of onvolledig aangifte heeft gedaan en zich niet vrijwillig heeft gemeld. Een combinatie van een strafrechtelijke vervolging en een fiscale boete is ook mogelijk.

Deze zwartsparenders worden steeds vaker ontdekt door de Belastingdienst. Dit komt door de invoering

van internationale verdragen, zoals de Common Reporting Standard. Daarnaast hebben een aantal landen (Oostenrijk, Zwitserland en Luxemburg) recent het bankgeheim opgezegd. Als u inkeert of gesnapt wordt, beoordeelt de Belastingdienst op basis van een onderzoek, welk bedrag de belastingplichtige moet betalen. Dit bedrag wordt gebaseerd op de niet-betalde belasting, plus de rente over de niet-betalde belasting (ter hoogte van 4%) en een boete.

Vanaf 2018 gelden de volgende boetes voor box 3:

- Minimaal 30%, maximaal 75% bij 'grove schuld';
- Minimaal 60%, maximaal 300% bij opzet (standaard: 150%);
- 300% bij ernstige fraude of recidive.

Voor buitenlands inkomen uit sparen en beleggen is de boete echter altijd 300%.

Vanaf 2018 gelden de volgende boetes voor box 1 en 2 (inclusief schenkingen en erfenissen):

- 25% bij 'grove schuld';
- 50% bij opzet;
- 100% bij ernstige fraude of recidive.

Als u een miljoentje twaalf jaar verzwijgt, ontduikt u ongeveer € 137.000 aan belasting. Daar komt zo'n € 36.000 aan rente bij. Bereken daarover een boete van 300% en u bent een kleine € 700.000 kwijt. Bovendien loopt u waarschijnlijk twaalf jaar met zenuwen in uw lijf rond, niet doen dus.

Uw Raskrabbelaar:

Henk Vriesman MFP FFP CFP®
Pensioen/Beleggingsadviseur
Henk@PlanningMasters.nl
www.planningmasters.nl

Henk Vriesman MFP CFP®
DSI Beleggingsadviseur
www.planningmasters.nl
Henk@planningmasters.nl
Skype: henk.vriesman
Tel: 0031-72-5816015

FINANCIËEL ADVIES VOOR EXPATS
PENSIOENOPBOUW - HYPOTHEKEN - FISCALE ZAKEN

*Ik ben regelmatig in Oman en de Emiraten. U kunt mailen voor een vrijblijvende afspraak bij u thuis.
E-Advies via skype of telefoon, vraag de tarieven*

Nieuws van de Nederlandse Ambassade in Oman

Een week vol 'energie', 'water en 'voedsel'

Een hoogtepunt in ons economische werk in de eerste helft van dit jaar vond plaats in april. Toen hadden wij een echte 'nexus'-week: een week waarin we de Nederlandse kennis en kunde op het snijvlak van water, energie en voedsel breed hebben uitgemeten. Wellicht heeft u de vele krantenartikelen hierover gelezen. Zo waren we op 18 april gastheer van de ondertekening van een eerste overeenkomst tussen Shell, het havenbedrijf in Sohar en ATIFC. Deze samenwerking gaat zich richten op het voorzien van grootschalige zonne-energie aan de bedrijven in de haven en vrijhandelszone in Sohar. Een geweldig voorbeeld van hoe we als Nederland meerdere doelen in Oman tegelijkertijd helpen bereiken: diversificatie, duurzaamheid en energie transitie.

Van 22-24 april organiseerden we een serie evenementen rondom de Oman Energy and Water Conference and Exhibition. Zo hadden we zes bedrijven die deelnamen aan ons 'Holland paviljoen'. In de naastgelegen hal in het conferentiecentrum vond AgroFood Oman plaats. Ook daar was een 'Holland paviljoen' met bedrijven. Op beide kwamen veel bezoekers en media af. Ook waren er diverse Nederlandse sprekers tijdens de conferentie, om te vertellen wat we als Nederland te bieden hebben aan innovatieve oplossingen voor bijvoorbeeld waterbesparing, duurzame energie en voedselzekerheid. Ook brachten we op de residentie van de ambassadeur weer verschillende betrokkenen uit de water-, energie- en landbouwsector in Oman bij elkaar om over 'de nexus' van hun expertise te praten, en te netwerken. De jongste bezoekers van het paviljoen waren een groot aantal Omaanse scholieren. Op school hadden zij meegedaan aan een wedstrijd om met de beste water- en energiebesparende oplossingen te komen. Samen met het Middle East Desalination and Research Centre in Seeb hadden we deze wedstrijd uitgeschreven, en op 23 april ontvingen de winnaars onder belangstelling hun prijzen. De dag erna bracht een aantal bedrijven een werkbezoek aan Sohar – om aldaar de mogelijkheden voor samenwerking en geld verdienen te verkennen. Als ambassadeteam hebben we met al deze activiteiten geprobeerd om de kruisbestuivingen tussen de water-, energie- en landbouwsectoren in Oman te versterken, om Nederland daarbij nog sterker op de kaart te zetten als samenwerkingspartner, en

om de komende tijd meer samenwerking, handel en investeringen op deze terreinen voor elkaar te krijgen.

Koningsdagviering

Het kon dan ook niet anders dan dat de 'nexus' water-energie-voedsel in combinatie met duurzaamheid ook centraal stond op 25 april, toen we de 52ste verjaardag van Z.M. Koning Willem-Alexander vierden. Na een periode van intensieve voorbereiding verwelkomden we menigeen waaronder u en ongeveer vierhonderd andere gasten tijdens de officiële Koningsdagreceptie, en de meer informele Koningsnacht in het Sheraton hotel in Ruwi. Waar in 2018 ook de synergie tussen water, energie en voedsel centraal stond, legden we dit jaar sterker de link naar allerlei vormen van duurzaamheid. Zo hadden we uitvinder Ab Verheggen, die zijn Sun Glacier demonstreerde: een apparaat dat met zonne-energie water uit lucht produceert. In het kader van de duurzaamheid waren de bloemen dit jaar waterbesparend, maakten we gebruik van hergebruikte producten en zo min mogelijk plastic. Daarnaast vonden de vers gemaakte stroopwafels gretig aftrek. Als ambassadeteam kijken we met een goed gevoel terug op deze dag, en we hopen dat ook u van de avond heeft genoten.

Nieuwe collega's - vertrekkende collega's

In de uitvoering van ons werk heeft opnieuw een aantal wisselingen binnen het ambassadeteam plaatsgevonden, of zijn aanstaande.

Binnen het Operations cluster is Femke Tijs per februari 2019 van start gegaan. Begin april kwam onze collega Diana Medhat weer terug na haar zwangerschapsverlof. Diana is de trotse moeder geworden van een prachtige dochter. Collega Amina Elcadi nam Diana's tijdelijk waar en we zijn blij om Amina vanaf mei te mogen behouden binnen het Policy cluster. Helaas hebben we afscheid moeten nemen van collega Esther Grootenboer, die een geweldige bijdrage heeft geleverd aan o.a. ons archiefwerk en de organisatie van verscheidene evenementen.

In het beleidscluster van de ambassade hebben ook wisselingen plaatsgevonden, of zijn aanstaande. Per medio mei 2019 nemen we afscheid van Janet Breeze, die zich de afgelopen jaren heeft

beziggehouden met publieksdiplomatie rond duurzame energie, maatschappelijk verantwoord ondernemen en duurzaamheid in Oman. We zullen haar missen en wensen haar en haar familie veel succes toe met de aanstaande verhuizing. Janet zal opgevolgd worden door Amina. Tegelijkertijd verwelkomen we per 1 juni onze andere parttime beleidsmedewerker Louma Al Attassi weer terug na een jaar afwezigheid. Waarin ook zij de trotse moeder is geworden van een prachtige dochter. Last but not least zullen we deze zomer afscheid gaan nemen van Tim Goudsmid. Bijna drie jaar heeft Tim zich vol overgave beziggehouden met ons politieke werk in Oman. Hij is daarbij uitgegroeid tot een ware kenner van Oman. Wij wensen Tim heel veel succes in zijn nieuwe functie op het ministerie in Den Haag. Mina Goesjenova zal zijn

taken vanaf augustus overnemen.

Per juni zullen we ook alweer afscheid moeten nemen van onze huidige stagiaires Melina Tretmans en Annechien Heida. Gedurende een periode van vijf maanden hebben wij genoten van hun enthousiasme en inzet, en waarbij zij veel geleerd hebben van hoe het is om te werken op een ambassade als de onze. Beiden gaan zich na terugkomst in Nederland weer op hun studie richten. Wij wensen hen daarbij heel veel succes toe.

Wij kijken uit naar een dynamisch en ongetwijfeld weer enerverend vervolg van het jaar. Wij zien ernaar uit om u geregeld te mogen verwelkomen – op ons kantoor in Shatti al-Qurm of elders in Oman.

Herinnering registratie 24/7 BZ info service

Als ambassade willen wij u als Nederlander graag kunnen bereiken. Vanwege de nieuwe privacy wetgeving kan dat alleen als u ons daartoe toestemming geeft, en aangeeft waarvoor wij met u contact mogen opnemen. Welke reden u ook kiest: wij hopen dat u zich in elk geval registreert. Dat kan heel eenvoudig: <https://informatieservice.nederlandwereldwijd.nl/>

Wilt u alleen per e-mail updates van het reisadvies ontvangen en dat wij u per sms bij (dreigende) crisis kunnen bereiken, kiest u dan voor de optie 'aanmelden': <https://informatieservice.nederlandwereldwijd.nl/registration/simple>.

Wilt u tevens dat wij als ambassade weten dat u in Oman bent, en daarnaast ook een uitnodiging ontvangen voor bijvoorbeeld de viering van Koningsdag of andere evenementen die wij organiseren? Registreert u zich dan via de optie 'aanmelden+registratie bij ambassade': <https://informatieservice.nederlandwereldwijd.nl/registration/extended>.

Kick Off Party
Vrijdag
13 September 2019

Keep it Dutch !!

RAHRC Sohar Garden
Leden: 5 Omr Niet-leden: 7 Omr
Hollandcomite@gmail.com

